БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 152 (19.823). • 1987 йил 3 июль, жума • Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 1 июль куни бўлиб ўтган мажлисида КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленумининг партиянинг экономикани бошқаришни тубдан қайта қуриш соҳасидаги вазифалари тўғрисидаги қарорларини бажаришни ташкил этиш билан боғлиқ бўлган биринчи навбатдаги чора-тадбирлар ҳақидаги масалани муҳокама қилди. КПСС Марказий Комитетининг Секретариати ва бўлимларига Пленум қатнашчилари, шунингдек меҳнаткашлар ўз хатларида иқтисодий бошқаришни қайта қуриш масалалари хусусида билдирган конкрет таклифларни ва танқидий фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқиб, уларни амалга ошириш юзасидан Сиёсий бюрога таклифлар киритиш топширилди. СССР Министрлар Советига яхлит бошқариш системасини амалга ошириш тартиби ва муддатларини белгилаш, давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонунининг кучга киритилиши устидан доимий контролни таъминлаш топширилди. Пленум қарорларини амалга ошириш, КПССнинг XIX Бутуниттифоқ конференциясига тайёргарлик кўриш юзасидан партия ташкилотларининг аниқ мақсад йўлидаги ташкилотчилик ҳамда сиёсий ишларни ўтказишлари зарурлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро 1987/88 йилги қиш даврида халқ хўжалигининг барқарор ишлашини таъминлаш чора-тадбирларини кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ушбу масала юзасидан қабул қилинган қарорида қиш даврида халқ хўжалигининг ёқилғига, электр ва иссиқлик энергиясига бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришни таъминлаши лозим бўлган принципиал чора-тадбирлар белгиланган. Уй-жойларни ва бошқа социал объектларни қишга ўз вақтида ва сифатли тайёрлаш, аҳолини ва коммунал маиший хизматларни юқори сифатли ёқилғи билан таъминлаш зарурлигига министликлар ва идораларнинг, иттифоқдош ҳамда автоном республикалар Министрлар Советларининг, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг алоҳида эътибори жалб қилинди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг Ж. Батмунх билан суҳбати якунларини маъқуллади. Совет — Монголия ҳамкорлиги тобора, ҳар томонлама ва жўшқин бўлиб қолаётганлиги, иккала мамлакатнинг энг муҳим социал иқтисодий вазифаларини ҳал этишга, Осиёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган йўлни амалга оширишга кўмаклашаётганлиги мамнуният билан қайд этиб ўтилди. Суҳбат чоғида эришилган аҳдлашувларни ҳисобга олиб, совет ташкилотларига саноат ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги баҳамжиҳат ҳаракатни кучайтириш, идеология, илм-фан ва маданият соҳасида икки томонлама алоқаларни чуқурлаштириш юзасидан конкрет тадбирларни Монголия томони билан келишиб олиш таклиф қилинди.

М. С. Горбачев билан Зимбабве Республикасининг раҳбари, қўшилмаслик ҳаракатининг раиси Р. Мугабе ўртасидаги учрашув якунлари маъқулланди. СССР билан Зимбабве ўртасидаги тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик муттасил ривожланиб бораётганлиги, у яхши истиқболларга эга эканлиги қайд этиб ўтилди. Совет Иттифоқи қўшилмаслик ҳаракатини халқаро сиёсатдаги муҳим ижобий омил, деб билаётганлиги, ўзининг ташқи сиёсий фаолиятида доимо шунга асосланаётганлиги таъкидланди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр билан суҳбатини маъқуллаб Бирлашган Миллатлар Ташкилоти жаҳон ҳамжамиятини ташкил этувчи катта ва кичик барча давлатларнинг ғоят хилма-хил манфаатлари мутаносиблигига эришиш борасида ўйнаши лозим бўлган роли кучайиб бораётганлигини қайд этиб ўтди. Бундай мутаносибликсиз халқаро муносабатларда барқарорликнинг ҳам бўлиши мумкин эмас.

Н. И. Рижковнинг ГДР партия-ҳукумат делегацияси билан ўтказилган музокараларнинг натижалари тўғрисидаги ахбороти кўриб чиқилди. СССР билан ГДР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг илғор формаларини изчиллик билан жорий этиб бориш асосида унинг даражаси ва сифатини янада ошириш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Шу муносабат билан тегишли совет идоралари ва ташкилотларига конкрет топшириқлар берилди.

Э. А. Шеварднадзенинг БХР, ВХР ва ЮСФРга қилган расмий дўстлик визитларининг якунлари муҳокама этилди. Социалистик мамлакатларнинг халқаро ишлардаги жўшқин ҳамкорлиги учун шу визитлар муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида ички ва ташқи сиёсатга доир бошқа баъзи масалалар ҳам кўриб чиқилди.

ҚАЙТА ҚУРИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК ВА ЧУҚУРЛАШТИРАЙЛИК

Куни кеча КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми бўлди. Пленум «Партиянинг экономикани бошқаришни тубдан қайта қуриш соҳасидаги вазифалари тўғрисида»ги масалани муҳокама этди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев шу масала юзасидан доклад қилди.

Докладда қайта қуришнинг баъзи сиёсий якунлари чиқарилди, қайта қуриш ҳозирги босқичининг биринчи навбатдаги вазифалари белгилаб берилди. Унинг энг муҳим бўғини — иқтисодий бошқаришни тубдан ислоҳ қилиш, унинг зарурлиги ва моҳияти, социал жиҳатлари ҳар томонлама ва чуқур кўриб чиқилди. Марказий Комитетнинг 1985 йил апрель Пленуми, КПСС XXVII съездининг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга, қайта қуришга қаратилган йўлини изчиллик билан амалга ошириш совет жамияти турмушининг барча соҳаларига чуқур таъсир ўтказмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил январь Пленуми жамиятни демократиялаш йўлида катта босқич бўлди. Совет халқи қайта қуриш, жадаллаштириш жараёнини тўла-тўкис қўллаб-қувватлади ва бу жараёнга тобора фаол киришмоқда, етилган муаммолар ҳеч кечиктирилмай ҳал қилиниши учун курашмоқда.

Одамларнинг меҳнатга, ўзларининг ишлаб чиқариш соҳасидаги бурчларини бажаришга нисбатан ўзгариб бораётган муносабати — экономикада содир бўлаётган жараёнларга бериладиган сиёсий баҳода асосий кўрсаткичдир. Бу эса кўп жиҳатдан меҳнаткашлар партия йўлини амалий иш билан қўллаб-қувватлаётганликлари, шунингдек экономиканинг кўпгина тармоқлари хўжалик юритишнинг янги методларига (тўла хўжалик ҳисобига, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга), меҳнатни ташкил этиш илғор формаларига ва аввало коллектив пудратга ўтганлиги билан боғлиқдир.

Буларнинг ҳаммаси иқтисодий натижаларга муайян даражада таъсир қилди.

Меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари ошди. Кейинги икки йил ичида ўрта ҳисобда бу суръатлар саноат ва қурилишда ўн биринчи беш йилликдаги ўртача йиллик кўрсаткичлардан 1,3 баравар, қишлоқ хўжалигида 2 баравар, темир йўл транспортида эса 3 баравар ошди. 1985—1986 йиллар мобайнида саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари ўрта ҳисобда 4,4 процентни, қишлоқ хўжалигида эса 3 процентни ташкил этди.

Социал соҳанинг моддий базасини мустаҳкамлаш учун тасдиқланган беш йиллик пландан ташқари салкам 4 миллиард сўм маблағ ажратилмоқда. Бу йил социал соҳани ривожлантиришга капитал маблағларни ошириш суръатлари умуман халқ хўжалигидагига қараганда 3 баравар юқоридир.

Қишлоқда хўжалик турмуши жонланиб кетди. Дон етиштириш 1984 йилга нисбатан 37 миллион тонна, гўшт етиштириш (сўйилган вазнда) — 1 миллион тонна, сут етиштириш — 4,3 миллион тонна, тухум етиштириш 4,2 миллиард дона кўпайди.

Шу билан бирга революцион ўзгартишлар зиддиятлар билан, эскилика, қолоқликка, бюрократизмга қарши курашда амалга оширилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг докладида қайд этиб ўтилганидек, бир томондан янгиланишни, ижодкорликни, бунёдкорликдан иборат ташаббускорликни талаб қилиш билан, иккинчи томондан консерватизм, сусткашлик, ғаразли манфаатлар ўртасидаги зиддият биринчи ўринга чиқиб қолди.

Демократияни кенг авж олдириш —мана шу зиддиятни бартараф этишнинг энг самарали воситасидир. Бошқаришнинг ҳаракатимизга тўсқинлик қилаётган буйруқбозлик— маъмуриятчилик формаларига демократик формаларни қарама-қарши қилиб қўйиш керак. Демократик формаларгина жамиятга қудратли жадаллик бағишлашга қодир.

Жамият, коллектив ва шахс манфаатларини уйғунлаштириш учун, меҳнат ва тақсимот муносабатлари соҳасидаги зиддиятларни, тенгчилик, текинига тайёрлик тенденциясини бартараф этиш учун ҳали кўп иш қилиш керак бўлади.

Барча мураккабликларга, қийинчиликлар ва тўсиқларга қарамай, қайта қуриш—ғоявий ва маънавий ғалабага эришди, у тобора кенгайиб ва чуқурлашиб бормоқда. Қайта қуришда ишчилар синфи пешқадамлик қилмоқда, бу эса унинг муваффақияти учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига бошланган мусобақа тобора кучаймоқда.

Шу билан бирга, ғоят зўр куч-ғайрат сарфланаётганига қарамай қайта қуриш кўпгина жойларга ҳали реал равишда етиб боргани йўқ. Ташвишли тенденция—бир қанча партия ташкилотларининг жамиятда авж олиб бораётган устун кайфиятлардан орқада қолаётганлиги намоён бўлди. Мамлакатни ривожлантиришга оид катта масалалар юзасидан муҳим қарорлар секинлик билан, чала-ярим амалга оширилаётганлигини кўрсатувчи фактлар бор. Марказий идораларни қайта қуриш ҳаёт талаб этаётганига қараганда секинроқ бормоқда. Одамларнинг энг оддий талаб-эҳтиёжларини қондириш учун кам амалий иш қилинмоқда.

Ишларнинг аҳволи учун, етилган муаммоларни реал тарзда ҳал этиш учун, қайта қуришнинг бориши учун коммунистларнинг партия, совет, хўжалик органлари раҳбарларининг масъулиятини ошириш ниҳоятда зарурлиги мана шундан келиб чиқади.

Қайта қуриш—узоқ муддатли сиёсат эканлиги шубҳасиз. Совет жамиятини янги марраларга олиб чиқиш вазифасини бирданига ҳал этиб бўлмайди. Аммо қайта қуришда сусткашликка йўл қўйиб бўлмаслиги, у жадаллаштиришдан иборат умумий стратегия билан узвий боғланганлиги ҳам худди шундай шубҳасиздир. Қайта қуришни жадаллаштириш (вақт кутиб турмайди), жадаллаштириш манфаатини кўзлаб қайта қуриш —бу бизнинг кунларимиздаги реал диалектикадир.

Ҳозирги пайтда шундай вазифалар биринчи ўринга чиқариб қўйилмоқдаки, уларни ҳал қилиш кишиларнинг меҳнат, ҳаёт, турмуш шароитларини анча яхшилаган, ахлоқий-маънавий муҳитни соғломлаштирган бўлур эди. Гап, аввало озиқ-овқат ва уй-жой проблемаларини ҳал этиш тўғрисида, халқ истеъмоли моллари ва хизмат соҳаси, истеъмол бозоридаги аҳвол ҳақида боряпти. Интизом ва тартибни мустаҳкамлаш, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш тўғрисида боряпти.

Демократия тобора кенгаймоқда ва чуқурлашмоқда. Мамлакатда ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид жараёни соғлом асосда давом этмоқда, бу эса қайта қуриш принциплари негизида жамиятнинг барча кучларини бирлаштиришда, халқ манфаатларини кўзлаб, илғор ўзгартишларни амалга оширишда жуда катта роль ўйнамоқда. Бироқ ошкораликни, демократизмни ривожлантириш осонлик билан ўтаётгани йўқ, баъзи жойларда эса ҳатто оғир ўтиб, ўткир вазиятларга олиб келмоқда. Битта ним ҳақиқатга, бир группанинг ғаразли муддаоларига қарши кураш ниқоби остида уни бошқа битта ним ҳақиқат, бошқа группанинг ғаразли муддаолари билан алмаштириш йўлидаги уринишлар мавжуд. Оммавий ахборот воситаларида, адабиёт ва санъатда, илмий доираларда биз шунга дуч келяпмиз.

Марказдаги ҳамда жойлардаги барча партия, совет ва хўжалик органлари, раҳбар кадрлар кенгайиб бораётган демократия шароитида ишлашни ўрганиб олишлари лозим. Бундай ўқиб-ўрганишни келгусига қолдириш мумкин эмас. Ҳозир ҳам сабот билан ўқиш керак. Халқимиз сиёсий жиҳатдан ҳам, амалий жиҳатдан ҳам демократия тарафдоридир.

Иқтисодий бошқаришни ислоҳ қилиш — қайта қуришнинг ғоят муҳим бўғинидир.

70—80-йиллар маррасига келиб, иқтисодий ўсиш суръатлари амалда иқтисодий турғунлик бошланганлигини билдирувчи даражагача тушиб кетди. Халқ хўжалигида молиявий кескинлик кучайиб борди. Сифат ва самарадорликни оширишнинг иқтисодий омиллари иш бермай қолди, нархларни ошириш ва бошқа бир қанча салбий жараёнлар (машинасозликнинг) ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги, маҳсулотнинг сифати пастлиги, тақчилликлар учун замин вужудга келиб қолди. Биз фан-техника тараққиётида орқада қола бошлаганимиз эса энг жиддий ҳол эди.

Фан-техника революциясининг гуркираётганлиги, халқ хўжалигининг кескин мураккаблашуви, иш марказини экстенсив методлардан интенсив методларга, миқдордан — сифатга ўтказиш зарурлиги, социал шарт-шароитлар таъсирини кучайтириш, инсон омили ролининг кескин ошганлиги хўжалик механизмини қайта қуриш, уни тубдан ислоҳ қилиш, экономикани бошқаришнинг яхлит, самарали, пухта системасини вужудга келтириш масаласини тобора қатъият билан кун тартибига қўйди.

Ислоҳотнинг мазмуни ва йўналиши принципиал жиҳатдан равшан: социализм кўпроқ, демократия кўпроқ бўлиши керак.

Бу — меҳнат аҳлига иш жойида, коллективда, жамиятда чинакам хўжайин мавқеини таъминлаш керак, деган маънони билдиради, чунки ишлаб чиқаришнинг хўжайинлари сифатида меҳнаткашларнинг манфаати — энг кучли манфаат, жадаллаштиришнинг ҳаракатга келтирувчи энг қудратли кучидир. Бу давлат мулкчилиги билан бир қаторда кооперациянинг ва якка тартибдаги меҳнат фаолиятининг турли формаларидан актив фойдаланишни билдиради.

Халқ хўжалигига марказлаштирилган планли раҳбарлик билан унинг айрим бўғинларининг мустақиллиги, планлилик ва товар-пул муносабатларининг диалектик бирлиги; иқтисодий ўсишни оралиқ натижаларидан социал аҳамиятга эга бўлган пировард натижаларга, ижтимоий эҳтиёжларни қондиришга, инсонни ҳар томонлама камол топтиришга қаратиш; фан-техника тараққиётини иқтисодий ўсишнинг бош омилига айлантириш; сарф-харажатни камайтирувчи пухта ишлайдиган механизмни вужудга келтириш — булар иқтисодий бошқарув яхлит системасининг таркибий қисмларидир.

Шу системани вужудга келтириш учун барча даражаларда асосан маъмурий раҳбарлик методларидан асосан иқтисодий раҳбарлик методларига, бошқаришни кенг демократиялашга, инсон омилини бутун чоралар билан кучайтиришга ўтиш зарур.

Экономиканинг асосий бўғини — корхоналар ва бирлашмалар бошқаришни қайта қуришнинг бошланғич босқичидир. Вазифа биринчи навбатда унинг учун энг қулай иқтисодий муҳитни яратишдан, унинг ҳуқуқларини мустаҳкамлашдан ва айни вақтда масъулиятини оширишдан ва шу асосда хўжалик бошқарувининг барча юқори бўғинлари фаолиятига туб ўзгартишлар киритишдан иборатдир.

Корхоналарга кенг ҳуқуқлар бериш ҳамда тўла хўжалик ҳисоби асосида уларнинг ҳақиқий мустақиллигини таъминлаш — бош вазифадир.

Корхонанинг ўзи реал ижтимоий эҳтиёжларга асосланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини тузади. Давлат ташкилотларининг, хўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг, савдо ташкилотларининг тегишли миқдор ва сифатдаги конкрет маҳсулотга берган бевосита буюртмаси шу планга асос қилиб олиниши лозим. Корхоналар улар ўртасида истеъмолчиларнинг талаб-эҳтиёжини энг яхши қондириш учун иқтисодий мусобақа авж олиб кетадиган шароитга қўйилиши керак.

Корхоналар ва бирлашмалар (бу принципиал жиҳатдан муҳимдир) ўз харажатларини ўзи қоплаш ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашга ўтказилади. Бунда узоқ муддатли ҳаракатнинг барқарор нормативларига — давлат бюджетига тўловларга, кредит учун процент берилишига, меҳнатга ҳақ тўлаш ва социал эҳтиёжларни қондириш фондларини ташкил этишга муҳим, жуда катта аҳамият берилади.

Меҳнат коллективларининг ўзини-ўзи бошқарувга ўтиши меҳнаткашларнинг ташаббуси ва ижодкорлигини намоён қилишнинг қудратли омилидир. Бунда меҳнаткашлар раҳбарларни сайлашга қадар ишлаб чиқаришнинг ички барча ташкилий масалаларини мустақил ҳал этадилар.

Корхоналар ва бирлашмаларнинг тўла хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўзини-ўзи бошқарув шароитида экономикага марказлаштирилган раҳбарлик ҳам сифат жиҳатидан янгича бўлиши керак.

Умумдавлат плани мамлакат социал-иқтисодий ривожланишининг асосий йўналишлари ва мақсадларини, структуравий ва инвестиция сиёсати, фан-техника тараққиёти йўналишларини, илмий, маърифий ва маданий потенциални жамғариш, мудофаа қобилиятини сақлаш вазифаларини белгилаб бериши керак.

(Давоми иккинчи бетда).

М. С. ГОРБАЧЕВ Ж. КАРТЕРни қабул қилди

М. С. Горбачев 1 июль куни Кремлда Жимми Картерни қабул қилди. Совет Иттифоқидагилар, деди М. С. Горбачев, суҳбатни бошлай туриб, ўша даврнинг салбий жиҳатларинигина эмас, балки СҚЧ—2 шартномаси каби катта ютуқни ҳам АҚШ собиқ президентининг номи билан боғламоқдалар. Бироқ кўпгина имкониятлар бой берилди. Бу эса кейинчалик Совет—Америка муносабатларида ҳам, халқаро вазиятда ҳам ёмонлик сари бурилишни енгиллаштирди.

Суҳбатнинг катта қисми регионал можароларга, аввало — Яқин Шарқ можаросига бағишланди. Ж. Картернинг ҳозирги позициясида ижобий жиҳатлар оз эмас, деди М. С. Горбачев. АҚШ маъмурияти унинг ғояларини қабул қилган тақдирда уларни биргаликда кўриб чиқиш мумкин бўлур эди.

Совет Иттифоқи Яқин Шарққа бағишланган халқаро конференциянинг муваффақиятли ўтишига бутун чоралар билан кўмаклашишга тайёр. Албатта, конференциянинг барча Араблар ва Исроилнинг манфаатларини ҳисобга оладиган ҳамда уни сепарат битимлар тузиш учун бир «ниқобга» айланиб қолишига йўл қўймайдиган қоидаси ишлаб чиқилиши шарт. Қўшма Штатлар, Ғарбдаги бошқа мамлакатлар ушбу регионда манфаатларга эга эканликларини тушунамиз, деб илова қилди М. С. Горбачев. Совет Иттифоқи бу манфаатларни чеклаш ниятида эмас. Қолаверса, бу нореалдир. Бироқ Ғарб мамлакатлари ҳам кризисни бартараф этиш чоғида нореал мақсадларни кўзламасликлари керак.

Умуман эса, деб таъкидлади М. С. Горбачев, жузъий проблемалар қанчалик муҳим ва мураккаб бўлмасин, халқаро сиёсатни замонавийлаштириш билан астойдил шуғулланилган, жаҳонга реал назар ташланган, эскириб қолган принциплар ва сийқа усуллар улоқтириб ташланган тақдирда ана шу проблемаларни ҳал этиш йўлларини топиш анча енгил бўлур эди.

Жаҳон ҳамжамиятининг барча аъзолари илгари мисли кўрилмаган проблемалар — ядро хавф-хатаридан бошлаб, ахборот воситаларининг мислсиз ролигача бекиёс проблемалар билан боғланган. Ҳозирги вазиятни, кучлар нисбатини яхши билмасдан туриб, сиёсатни воқеаларга қарабгина қурган тақдирда бундай сиёсат беқарор бўлиши ва олдиндан айтиб бўлмайдиган бурилишларга дуч келиши муқаррардир. Аввалги ташқи сиёсий концепцияларни янги реалликларга мувофиқ равишда қайта кўриб чиқиш вақти келди. Дунё хилма-хил манфаатлар ва тафовутларга тўлиб-тошган. Аммо умуминсоний қадриятлар манфаатини кўзлаб, улардан устун туришга, манфаатлар мутаносиблигига эришиш керак. Бизнинг янги тафаккуримиз худди мана шунга асосланган. Биз бу тафаккурни назариядагина эмас, балки амалда ўзлаштира бошладик. Ҳозиргача талайгина қадамлар қўйдик. Реал ишлар сиёсатини ўтказишга интилмоқдамиз. Лекин ўзаро ҳамжиҳатлик бўлиши лозим. Тинчлик кўпригини бизнинг ўзимизгина қура олмаймиз.

Бу баландпарвоз гаплар эмас. Айни янгича тафаккур тақчиллиги етилган проблемаларни ҳал этишга халақит бераётганлиги мутлақо равшан. Жаҳондаги вазиятнинг ва унинг айрим муаммоларининг объектив таҳлилига эга бўлиш учун барча имкониятлардан, жумладан олимлар, экспертларнинг, жамоат ташкилотлари, кўнгилли ташкилотларнинг реалистик фикридан фойдаланиш, янгича халқаро муносабатларни барпо этишнинг энг мақбул йўлларини қидириб топиш муҳимдир. Бироқ давлатларнинг ташқи сиёсат концепцияларида ўзгаришлар содир бўлмаган тақдирда мана шу куч-ғайратларнинг ўзи ўзгартишларни таъминламайди.

Биз ҳозирдаёқ шундай ўзгартишларни амалга оширмоқдамиз. Қўшма Штатлардан ҳам худди шуни кутамиз. Жаҳонгирлик сиёсати даврлари ўтмишда қолиб кетди. Янги асрни янгича ёндашувлар асосида қуриш лозим. Бинобарин, биз ўзимизнинг ташқи сиёсий ташаббусларимизни қандайдир совринни қўлга киритиш ёки кимгадир ёқиш учун эмас, балки халқаро муносабатларни, шу жумладан СССР билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатларни яхшиланиш сари ўзгартириш учун олға суряпмиз.

Суҳбатдошлар регонал можароларни бартараф этишда БМТ яна ҳам ҳужумкор, янада активроқ позицияда туриши керак, деган фикрга қўшилдилар. Совет Иттифоқи БМТ фаолияти кўпроқ самарадор бўлишига ҳар жиҳатдан кўмаклашишга тайёрдир.

М. С. Горбачев Картернинг: қайта қуришнинг муваффақиятига сизнинг ишончингиз комилми? — деган саволига жавоб қайтариб, бундай деди: биз катта ва қийин ишни бошладик. Қайта қуришнинг энг муҳим бошланғич даври босқичидан ўтдик. Биз таклиф этган ўзгартишлар сиёсатини жамият маъқуллади ва у амалга ошириила бошланди. Кўпгина янги проблемалар юзага келмоқда. Онг, турмуш, яшаш тарзи шароити жиддий равишда ўзгартирилмоқда, ривожланишга халақит бераётган нарсаларнинг ҳаммасини бартараф этиб боряпмиз. Жамиятдаги муҳит жуда ўзгариб кетди. Ошкоралик ва демократиялаш жуда зўр қўллаб-қувватланди ва биз бунга таяниб олға боряпмиз. Қайта қуриш бошланганига икки йилдан ошган ҳозирги пайтда унинг муваффақиятига ишонч ҳам анча ошди. Қанчалик қийин бўлмасин, шу йўлдан бораверамиз. Бунда босқичлар бўлади: баъзи бир мақсадларга жуда яқин вақт ичида эришамиз, бошқа мақсадлар учун бир неча йил талаб этилади, олис мақсадлар ҳам мавжуд. Чуқур ўзгартишлар учун имкониятлар бор.

Ж. Картер турли мамлакатларда ўтказган ўзининг кўпдан-кўп учрашувлари натижасида ўз ихтиёрида бўлган маълумотларга асосланиб, бутун дунёда кўпчилик Совет Иттифоқига у бошлаган ўзгартишларда муваффақият тилаётганлигини айтди.

Суҳбатда А. Ф. Добринин иштирок этди.

(ТАСС).

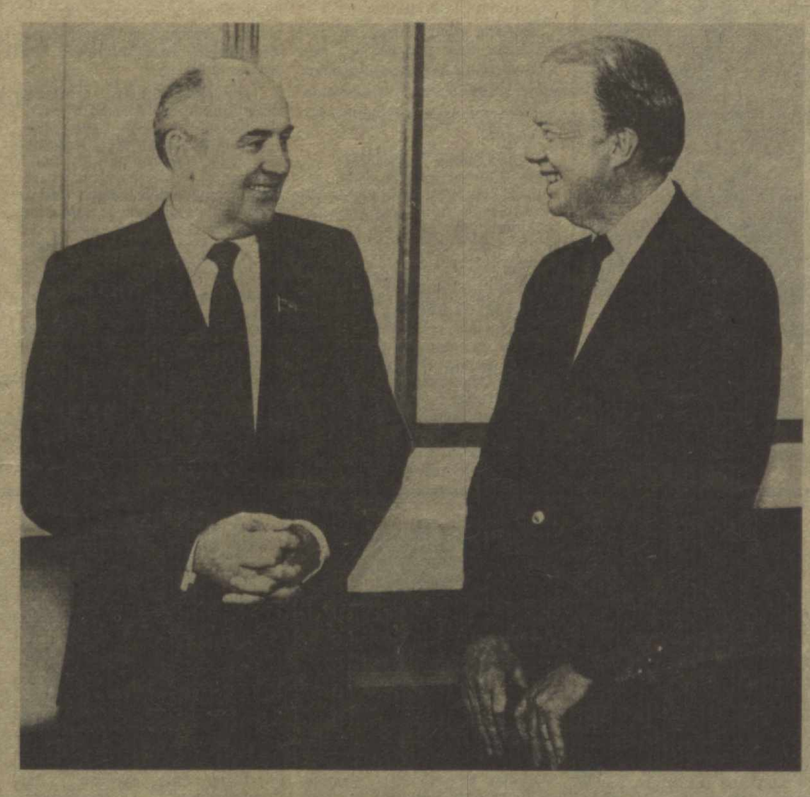

Суратда: учрашув олдидан. ТАСС — ЎзТАГ телефотоси.

ҲИНДИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ БОШЛИҒИ КЕЛДИ

СССР — ҲИНДИСТОН ЯХШИ ҚЎШНИЧИЛИГИ ВА ҲАМКОРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Ҳиндистон республикасининг Бош министри Ражив Ганди совет раҳбариятининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан 2 июль куни Москвага келди.

Соат 13.50 минут. Шереметьево аэродромида Ҳиндистон ва Совет Иттифоқининг Давлат байроқлари кўтарилган. Учиш майдонида фахрий қоровул жангчилари бир текис саф тортиб турибдилар. Ҳиндистон раҳбарининг ҳаво кемаси кутиб олиш жойига келиб тўхтайди.

Р. Ганди ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков рафиқаси билан, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин, бошқа расмий кишилар самимий табриклаб кутиб олдилар.

Кутиб олиш маросими фахрий қоровулнинг тантанали юриши билан тугади.

Аэродромдан мотоциклчилар фахрий эскорти ҳамроҳлигидаги автомашиналар кортежи Кремлга йўл олди.

* * *

Катта Кремль саройининг Георгий залида Ҳиндистон Бош министрини кутиб олиш тантанали маросими бўлиб ўтди.

Р. Ганди ва унинг рафиқасини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев рафиқаси билан бирга самимий табриклади. Сўнгра қисқача суҳбат бўлди.

* * *

Мураккаб ва жимжимадор деванагари — ҳинд тили ёзувлари системаси аэропортдан шаҳарга машиналар кортежи ўтиб борган пойтахт магистраллари қиёфаси билан уйғунлашиб кетган. Ҳинд ва рус тилларида улуғ ҳинд халқини ва унинг раҳбарини қизғин табрикловчи сўзлар, Совет—Ҳинд дўстлигини шарафловчи хитоблар битилган транспарантлар ва алвонлар олдида ҳар бир киши беихтиёр тўхтаб қолади. Ражив Гандини табриклаш учун кўча ва майдонларга минглаб кишилар чиқишди. ТАСС мухбирлари уларнинг қай бири билан суҳбатлашмасин, ҳаммалари иккала мамлакатнинг алоқалари айниқса кейинги йилларда янада сезиларли равишда ривожланганлигини айтдилар.

— 35 йил муқаддам тузилган «Машинаэкспорт» иккала мамлакат ҳамкорлигининг дастлабки ғиштларини қўйган эди, — деди мана шу ташқи савдо бирлашмаси бўлим бошлиғининг ўринбосари К. М. Баранов. — Ҳиндистоннинг ёш миллий саноати учун замонавий асбоб-ускуна ва машиналар керак эди. Конструкторларимиз билан мутахассисларимиз яратиб берган ҳамма энг яхши машиналар Совет Иттифоқидан дўст мамлакатга юбориб турилди.

Кейинги бир неча йил мобайнида К. М. Баранов Калькуттадаги савдо ваколатхонамизда ишлади, ўшанда у совет техникаси Ҳиндистонда нақадар яхши ном чиқарганини ўз кўзи билан кўрганини айтди.

Москваликлар эса Ҳиндистоннинг мамлакатимизда ўтказиладиган фестивали ҳақида гапирдилар.

— Фестиваллар, айниқса бу сафарги каби улкан фестиваль халқларнинг муносабатларида сезиларли из қолдиради, дўстликни янада кўпроқ мустаҳкамлайди. Дўстлик эса ҳамиша ишга ёрдам бериб келган, — деди слесарь Н. А. Федоров. — Фестиваль бир-биримизни яхшироқ билиб олишимизга имкон беради.

— Мамлакатимизнинг СССРдаги фестивали ва Совет Иттифоқининг Ҳиндистонда ўтказиладиган жавоб фестивали, — деди Ҳиндистон министри П. В. Нарасимха Рао. — Ҳиндистон мустақиллигининг 40 йиллиги ва Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилда ўтказилмоқда. Булар — яхши келажак учун қаҳрамонона курашда эришилган унутилмас воқеалардир. Москвада, Ленинградда, ҳаммаси бўлиб СССРнинг салкам 100 та шаҳрида биз маданий меросимизнинг бутун бойлигини намойиш этамиз. Шу маънода совет кишилари фестивалда танишадиган Ҳиндистоннинг ютуқлари мамлакатингизнинг совет ҳокимияти йилларидаги муваффақиятларига ҳамоҳанг бўлиб тушади. (ТАСС).

ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ КОНСУЛХОНАСИНИ ОЧИШ ТЎҒРИСИДА

Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик ва самарали ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш мақсадида Тошкентда Ҳиндистон республикасининг Бош консулхонасини очиш тўғрисида аҳдлашувга эришилди.

(ТАСС)

ҚАЙТА ҚУРИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРАЙЛИК ВА ЧУҚУРЛАШТИРАЙЛИК

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Нарх белгилашни ва улгуржи, харид, чакана нарх ва тарифларни тубдан қайта қуриш экономикани бошқаришни қайта қуришнинг энг муҳим таркибий қисмидир. Нархларни имкони борича ижтимоий зарурий харажатларга мувофиқлаштириш муҳимдир.

Улгуржи нархларни ислоҳ қилиш халқ хўжалигидаги вазиятни соғломлаштириши, ишлаб чиқариш, ресурсларни тежаш самарадорлигини, маҳсулот сифатини ошириш учун яхши шароит яратиши лозим. Чакана нархларга келганда, уларнинг ўзгариши меҳнаткашлар муайян категорияларининг турмуш даражасини ўстиришга, социал адолат янада тўлароқ амалга оширилишига олиб келиши керак.

Экономиканинг моддий-техника таъминоти системасини қайта қуриш нарх белгилашни ислоҳ қилиш билан узвий боғланган. Маҳсулот етказиб берувчилар билан истеъмолчилар ўртасидаги бевосита алоқалар, шунингдек, хўжалик ҳисобидаги улгуржи савдо базалари орқали ишлаб чиқариш воситаларини улгуржи савдо қилишга қатъиян ўтиш қайта қуришнинг асосий йўналишидир. Давлат органлари улгуржи савдони тартибга солиб туриши ва уни контрол қилиш вазифаларини бажарадилар.

Хўжалик механизмини қайта қуриш жараёнини туб молиявий — кредит ислоҳотисиз амалга ошириб бўлмайди. Бундай ислоҳот бюджетнинг корхоналар билан муносабатларини норматив асосга ўтказишга, товарларни пировард реализация қилгунга қадар даромад олишнинг барча имкониятларини истисно қилишга, халқ хўжалигини молиявий жиҳатдан ҳар томонлама соғломлаштиришга қаратилиши зарур.

Иқтисодий бошқарувнинг яхлит системасини вужудга келтириш бошқарув органларининг ташкилий структурасини ва ишларни қайта қуришни кўзда тутади.

Бу энг аввало экономиканинг асосий бўғини бўлган корхоналар ва бирлашмаларга тааллуқлидир. Корхоналар ва бирлашмаларнинг состави оқилона ихтисослаштириш ва кооперациялашга мос бўлиб, энг илғор техника ва технологияни қўлланиш учун шарт-шароит яратиб бериши муҳимдир. Амалий тадқиқотлардан тортиб, маҳсулотни кўплаб ишлаб чиқариш ва техника хизмати кўрсатишгача ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларини ягона ташкилотда бирлаштириш зарур. Бунда бошқарилиш омилини ҳисобга олиш лозим, албатта. Маҳсулотнинг у ёки бу турини ишлаб чиқаришда бирлашмаларнинг устун мавқеда бўлишига йўл қўймаслик керак.

Тармоқ бошқаруви ва энг аввало министрликларга келганда, улар амалда тармоқнинг илмий-техникавий ва план-иқтисодий штаблари бўлиб қолиши, халқ хўжалигининг тармоқ ишлаб чиқараётган маҳсулотга эҳтиёжини қондириш учун, ишлаб чиқариш технологияси, маҳсулотнинг сифати ва техникавий даражаси жаҳондаги даражага чиқиб олиши учун мамлакат олдида жавобгар бўлиши, тармоқ структурасини ривожлантириш ва такомиллаштириш, ихтисослаштириш ва кооперациялашни чуқурлаштириш билан актив шуғулланиши, идораларга қарашли корхоналар учун иқтисодий нормативлар, воситалар ва омиллар ишлаб чиқиши керак.

Тармоқлараро проблемалар — энг мураккаб проблемалардир. Уларни ҳал этиш учун СССР Министрлар Совети ҳузурида халқ хўжалик комплексларига ва ўзаро боғлиқ тармоқлар группаларини бошқариш доимий системалари — Агросаноат давлат комитети, Госстрой, машинасозлик бюроси ва ёқилғи энергетика комплекси бюроси, ташқи иқтисодий комиссия, социал ривожланиш бюроси ташкил этилди ва ишлаб турибди.

Ҳукуматнинг доимий органларини ўз комплекслари ривожланиши учун, тармоқлараро проблемаларни ҳал этиш учун жавоб берадиган барқарор ташкилотларга изчил айлантира бориш зарур.

Территориал бошқарувни жиддий равишда яхшилаш талаб қилинади. Бу жиҳатдан область ва ўлка Советлари ижроия комитетлари составида регионларни ривожлантириш планларини комплекс ишлаб чиқиш, мазкур территориядаги бутун иқтисодий ишни мувофиқлаштириш учун ишлаб чиқариш—иқтисодий бошқармалар тузиш мақсадга мувофиқ бўлса керак.

М. С. Горбачев иқтисодий бошқарувни қайта қуришнинг социал жиҳатларига махсус тўхталиб ўтди. Социал, инсоний проблемаларни ҳал этишда пассивликка, қолдиқ принципига, текинга тайёрликка айниқса тоқат қилиш мумкин эмас.

Партиявий-сиёсий таъминотни аниқ-пухта ташкил этмай туриб, қайта қуришни амалга ошириб бўлмайди.

Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси тақдим этган «Экономикани бошқаришни тубдан қайта қуришнинг асосий қоидалари» тасдиқланди. Бу қоидалар бошқарувнинг яхлит системасини вужудга келтиришга оид принципиал ва конкрет йўл-йўриқлардан иборат бўлиб, улар бу соҳада бундан буён амалга ошириладиган ишларнинг партиявий директиваси бўлиб қолди.

Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳаси маъқулланди.

Бошқарувнинг марказий, республика ва маҳаллий органлари фаолиятини, планлаштириш системасини ва бошқа норматив актларни қайта қуришга оид қарорларнинг лойиҳалари асосан маъқулланди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва СССР Министрлар Советига мана шу қарорларни Марказий Комитет Пленумида муҳокама этилганлигини ҳисобга олиб қабул қилиш топширилди.

Пленум КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг қайта қуриш йўлини амалга оширишга оид сиёсий ва амалий фаолиятини маъқуллади ва партия съездининг халқ манфаатларини, социализмни мустаҳкамлаш, социалистик демократияни чуқурлаштириш манфаатларини кўзлаб амалга оширилаётган стратегик йўлини оғишмай давом эттиришни топширди. Пленум барча партия ташкилотлари ва ҳамма коммунистлар, ҳамма кадрлар жамиятимизда етилган иқтисодий проблемаларни ҳал этишга зўр ғайрат билан киришадилар, деб ишонч билдирди.

Иқтисодий бошқарувни, умуман хўжалик механизмини қайта қуриш ҳозирги вақтда жадаллаштириш бутун стратегияси муваффақиятини белгилаб берадиган асосий вазифа эканлиги Пленумда таъкидланди. Қайта қуришни амалга ошириш — ғоят муҳим умумпартия, умумхалқ иши, мамлакат бутун турмушини янгилаш жараёнининг таркибий ажралмас қисми, Октябрь ишининг бевосита давомидир.

Партия ташкилотлари амалга оширилаётган ўзгартишларнинг олдинги сафларида бўлишлари шарт. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари иш услубини такомиллаштиришга, раҳбарликнинг сиёсий методларини бошланғич партия ташкилотларига, меҳнат коллективларига ва жамоат ташкилотларига таянган ҳолда қарор топтиришга қаратилган изчил йўл ўтказишлари, ишларнинг аҳволига ҳаққоний ва принципиал баҳо беришлари, кадрларни янгичасига ишлашга ўргатишлари керак. Марказий иқтисодий органлар, министрликлар ва идоралар, корхоналар ва бирлашмалар партия ташкилотларининг ишида масъулият ва принципиалликни кучайтиришга оид конкрет тадбирлар қабул қилиш лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми келгуси йилнинг 28 июнь куни Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XIX Бутуниттифоқ конференциясини чақиришга қарор қилди. Конференцияда қуйидаги масалалар: КПСС XXVII съездининг қарорлари қандай рўёбга чиқарилаётганлиги, ўн иккинчи беш йиллик биринчи ярмининг асосий якунлари ва партия ташкилотларининг қайта қуриш жараёнини чуқурлаштиришга оид вазифалари тўғрисида, партия ва жамият турмушини янада демократиялаштириш тадбирлари тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинади. КПСС Марказий Комитети партия ташкилотларини КПСС Бутуниттифоқ конференциясига юксак ғоявий-сиёсий ва ташкилий даражада, партия сафларини янада жипслаштириш, партия ва халқ бирлигини мустаҳкамлаш, мамлакатда амалга оширилаётган революцион ижтимоий ўзгартишлар жараёнини чуқурлаштириш белгиси остида тайёргарлик кўришга даъват этди.

Пленумдан кейиноқ ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси бўлди. Сессияда «Мамлакатни иқтисодий тараққиётининг ҳозирги босқичида халқ хўжалигини бошқаришни қайта қуриш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси депутат Н. И. Рижков доклад қилди.

Сессия давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисида Қонун ва мамлакат халқ хўжалигини бошқаришни қайта қуришга тааллуқли бошқа актларни қабул қилди.

Давлат ҳаётига доир муҳим масалаларнинг умумхалқ муҳокамаси тўғрисидаги СССР Қонуни, мансабдор шахсларнинг граждaнларнинг ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисидаги Қонун қабул қилинди. Бу ҳар иккала Қонун бизнинг Совет Социалистик демократиямизни янада ривожлантириш, кенгайтириш ва чуқурлаштириш йўлидаги муҳим босқичлардир.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, СССР Олий Советининг сессияси мамлакатимиз, жаҳон социализми тақдири учун жуда катта принципиал аҳамиятга эга бўлган қарорлар қабул қилди. Ҳозирги вақтда вазифа бу қарорларни коммунистлар, совет халқининг кенг табақалари онгига етказишдан иборат. Мазкур қарорлар ҳаракат учун қўлланма бўлиб, сўзсиз бажарилишига эришиш керак. Коммунистлар ва партиясизлар —ҳар биримиз келажак тўғрисида, истиқбол ҳақида ўйлаб, бугунги вазифаларни, беш йиллик, унинг ҳозирги, иккинчи, ғоят оғир ва муҳим йилидаги вазифаларни ҳал этишга отланишимиз зарур.

(«Правда» газетасининг 2 июль сонидаги бош мақоласи).

КПСС Марказий Комитетининг шу йил июнь Пленуми қарорларидан руҳланган Яккабоғ районидаги «Шарқ юлдузи» колхози меҳнаткашлари юбилей йили марраларини қайта кўриб чиқмоқдалар. Хўжаликнинг Орол Суюнов бошлиқ бригадаси аъзолари мавжуд 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олишга бел боғлашди. Бригада далаларида ғўза парвариши намунали олиб борилялти. Суғориш, озиқлантириш ва комплекс ишлов бериш юмушларида ўнлаб механизаторлар ва миришкорлар пешқадам.

Суратларда: Моҳир сувчилар — Б. Ғузоров билан Г. Холбоев. Пастдаги суратда — суғорилаётган пайкаллар.

В. МОЛГАЧЁВ фотолари.

ТОШКЕНТДА КЕНГАШ

Ўрта Осиё республикалари партия Марказий Комитетлари ва область комитетлари ишлар мудирлари, молия-хўжалик бўлимлари мудирлари, бош бухгалтерлари, инструктор контролёрлари ва қурувчи инженерларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлган зонал кенгаши ўз ишини тугатди.

Партия бюджети ижроси устидан назоратни такомиллаштириш, КПСС XXVII съездининг талаблари асосида партия комитетлари ишлар мудирлиги ва молия хўжалик бўлимларининг молиявий ва хўжалик фаолияти даражасини ошириш вазифалари муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети Ишлар мудирининг ўринбосари А. С. Куклин доклад қилди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко қатнашди.

(ЎзТАГ).

ПОЛЬШАЛИК МЕҲМОНЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

Польша Халқ Республикаси Демократик партиясининг делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Шу партия Марказий Комитетининг Раиси, ПХР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Тадеуш Витольд Милиньчак делегацияга бошчилик қилмоқда. Визит программасига мувофиқ республика матлубот кооперациясининг фаолияти, маданий ҳаёти билан танишиб чиқилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский делегацияни қабул қилди.

(ЎзТАГ).

БУТУН КУЧ—ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА!

Сув — ҳаёт, тўкин-сочинлик манбаи. Ғўзани қуёш фарзанди, деб аташади. Ҳақиқатда ҳам шундай. Ғўзага нур ҳам, сув ҳам зарур. Қуёш тафти обиҳаёт билан омихта қилинсагина пахтадан мўл ҳосил олиш мумкин. Бу оддий ҳақиқатдан келиб чиқадиган хулоса шуки, ғўза сув билан тирик.

Ота-боболаримиз қадимдан ҳар томчи сувни қадрлаб келганлар. Сувнинг тозалиги, исроф бўлмаслиги учун жон куйдирганлар. Саҳроларга, адирларга, тоғу тошларга сув чиқариб, боғу-бўстонлар барпо этиш, эл дастурхонини файз-баракага тўлдириш—халқимизнинг хайрли ишига айланиб қолган.

● Сувчи минбари

ҲАР ТОМЧИ СУВ ҲОСИЛ УЧУН ХИЗМАТ ҚИЛСИН

Мен бу гапларни ўз тажрибамга таянган ҳолда айтяпман. Ўттиз йилдирки, қиш демай, ёз демай, дала кезаман. Бригадамиз ерларини кафтимнинг чизиқларидек аниқ биламан. Тупроқнинг «ориқ-семизлиги», талаб ва эҳтиёжи, ернинг паст-баландлигини ғўзани суғориш давридаёқ ҳисобга олиб қўяман. Йил охирида сувчилар, ирригаторлар, механизаторлар ўзаро маслаҳатлашиб оламиз. Бундай кенгашда асосий диққат-эътибор — ҳар бир пайкалнинг мелиоратив ҳолатини аниқлашга қаратилади. Кузги шудгордан кейин сув юрмайдиган ерларни текислаймиз. Тупроқ картограммасига асосан ернинг ҳосилдорлик қувватини белгилаймиз. Ориқ ерларга маҳаллий ўғит соламиз.

Маълумки, бултур сув камчил келган йиллардан бири бўлди. Шаҳрихонсойда нормадагидан анча кам сув оқди. Қишлоқ хўжалигида мураккаб вазият вужудга келди. Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳар биримизнинг: сувчидан тортиб, раҳбар ходимларгача асосий ишимизга айланди. Сувнинг исроф бўлишига йўл қўймадик. Ҳар қатра обиҳаёт ҳосил учун хизмат қилишига ҳаракат қилдик.

Қуйида бригадамиз ва хўжалигимизда обиҳаётдан тежаб-тергаб фойдаланиш борасида тўпланган тажриба ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Бригадамиз ерлари уч хил: 30 гектари қақсов-ёндама, 21 гектари тошлоқ, 59 гектари оч бўз тупроқли майдонлар. Қақсов-ёндама ерни якка эгат қилиб, табақалаб суғордик. Ўқариқ олишнинг анъанавий схемасини бирмунча ўзгартирдик. Биринчи суғоришда ҳар 50 метрдан кейин ўқариқ олинади. Бу эса одатдагидан анча яқин оралиқ. Бундай усулда суғорилганда даланинг ҳамма томони сув билан баб-баравар таъминланиши ўтган йиллар тажрибасидан маълум. Пайкалларга ҳар доим тонг саҳарда, кечки пайтда сув очиш фойдалидир. Сувни барча эгатга бир хилда жилдиратиб оқизамиз. Ана шунда эгат бошидаги ғўзалар ҳам, охиридаги ғўзалар ҳам сувни қониб ичади, бир хил ривожланади. Агар сув нормадан кўпроқ оқизилса, эгатларни, ундаги озуқа моддаларни ювиб кетади. Энг ёмони —сув пайкаллардан ташқарига чиқиб кетади ёки эгат охирларида тўпланиб қолиб, ғўзани эзиб қўяди. Бунинг устига сув исроф бўлади, ўсимлик иссиқликдан етарли баҳраманд бўлолмай, амал олиши секинлашади.

Биз суғоришдан олдин эгат ораларига фосфор, азот, калий ва органик ўғит солинишига алоҳида эътибор берамиз. Кейинчалик пайкалларга сув таралгач, ўғитлар илдиз системасига сингиб, ўсимликнинг серҳосил бўлишини таъминлайди.

Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, оз сув билан кўзланган ҳосилни етиштириш учун эгатлар оралиғи ва ғўзалар тагидаги тупроқни майин ҳолда сақлаш керак. Бунда нам узоқ сақланади. Тупроқнинг донадорлиги ортиб, қуёш ҳарорати, ҳаво яхши сингади. Ердаги микроэлементлар фаолияти кучаяди ва ўсимлик озуқа моддаларидан тўла баҳраманд бўлади. Демак, ҳар бир суғоришдан сўнг ер етилиши биланоқ культивация ўтказиш керак.

Ғўзани суғоришнинг бир неча усуллари бор. Навбатлаб суғориш, эгат оралатиб суғориш шулар жумласидандир. Картани суғоришда тупроқ таркибини ҳисобга олиш катта аҳамиятга эга. Бригадамиздаги 110 гектар ер 11 сувчи ва 2 механизаторга бўлиб берилган. Улар йил бўйи ана шу майдондаги ғўзаларнинг маромида суғорилиши, тупроқнинг майин ҳолда сақланиши учун жавобгардирлар. Бу, албатта, сувчилар ва механизаторларни ишга юксак масъулият билан ёндашишга даъват этади.

Тошлоқ ерлар алоҳида назоратда бўлади. Чунки, бундай ерлар одатда тез чанқайди. Шунинг учун сув нормасини кўпроқ белгилаймиз. Оч бўз тупроқли ерларда сув ўртача 15 соат, тошлоқ ерларда эса иссиқ кунларда икки кеча-кундузгача оқизилади.

Тажриба шуни кўрсатдики, ғўза парваришини эрта бошлашда ҳикмат кўп. Бу даврда ниҳолларнинг илдизи яхши ривожланади. Ўғит, сув ва қуёш нурига талабчан бўлади. Шу туфайли комплекс ишловни сифатли ўтказишга, ўсимликка органик ва минерал ўғитларнинг майдаланган аралашмасини солишга алоҳида аҳамият бериб келдик. Бу тадбирлар ерда табиий намни кўпроқ сақлаш имконини бериш билан ғўзалар ривожини тезлаштиради.

Колхозимизда 110 нафар сувчи бор. Шундан 11 таси «Хизмат кўрсатган колхозчи» унвонига эга. 11 сувчи юксак маҳорати учун 20 процент миқдорида қўшимча иш ҳақи олади. Сувчиларга норма белгиланган. У шароитга қараб ўзгартириб турилади. Сифатли суғорган сувчилар рағбатлантириб борилади. Иш даврида қулай шароит яратиб берилади. Дала шийпонларида ётиб қолиш имкони бор, улар яхши жиҳозланган. Иссиқ овқат ташкил этилган.

Мардона меҳнатимиз ўз самарасини кўрсатди. Колхозимиз ҳам, бригадамиз ҳам ўтган хўжалик йилини муваффақиятли якунлади. Пахта тайёрлаш плани ортиғи билан бажарилди. Колхозимиз ҳар гектар ердан 36,5 центнердан ҳосил олди. Тайёрланган пахтанинг 2121 тоннаси биринчи, 340 тоннаси иккинчи сортга қабул қилинди. Пахтачиликдан 1 миллион 670 минг сўм ўрнига 2 миллион сўмдан кўпроқ даромад олинди. Соф фойда 568 минг сўм бўлди.

Мажитхон Мирзаев, Абдуғаффор Акбаров бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 41—42 центнердан ҳосил олдилар. Мен ишлаётган Ўрмонжон Ҳакимов бошлиқ бригада ҳам тошлоқ, қиялик ерлар кўп бўлишига қарамай 36 центнерлик маррани эгаллади. Бригадиримиз Ўрмонжоннинг ўзи ҳам «Уста сувчи» унвонига эга. У сувчиларнинг устози, энг яқин маслаҳатчисидир.

Республикамизда ва областимизда бу йил ҳам ишни аниқ режа асосида ташкил этишимиз, суғоришни қай усулда, қай тартибда ўтказиш тадбирларини пухта белгилаб олишимиз керак. Дарёларда қанча сув оқяпти, тупроқда нам миқдори қай даражада, сувни кўпайтириш резервлари борми, коллектор-зовур сувларидан қандай фойдаланиш керак? Шуларни аниқ ҳисобга олиш лозим.

Баъзи сувчилар эгатга сувни тараб қўйиб, уйига кетиб қолишади. Сув эса ўз ҳолича оқиб ётади. Бунга ҳамма ерда қатъий чек қўйиш керак. Юзага келган шароит — сувчиликда замонавий техникадан фойдаланишни тақозо қилмоқда. Бу борада дастлабки қадамлар қўйиляпти. Масалан, бу йил районимиздаги «Правда Востока» колхозида ернинг сувга тўйган-тўймаганлигини аниқлаб берадиган 4 та аппарат ўрнатилди. Ҳамма сувчилар шундай аппарат билан таъминланса яхши бўларди.

Оз сув билан кўп ер суғориш учун оқава сувдан ҳам фойдаланиш керак. Бунинг учун бир пайкалнинг оқавасини иккинчи пайкалга оқизиш даркор.

Сувни исроф қилмаслик учун ариқларни бетонлаштиришга ўтиш керак. Республикамизда бу иш яхши бошланган эди. Кейинги йилларда эса бўшашиб кетди. Хўжаликларга бетон новариқлар сотишни кўпайтириш лозим.

Сувни кўпайтириш учун насослар, артезиан қудуқлари ва зовурлардан фойдаланишни кенг йўлга қўяйлик. Шўр сувларни чучук сувлар билан аралаштириб, ғўза қатор ораларига оқизиш ҳам сув танқислигини енгишда бирмунча ёрдам беради.

Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш — сувчи кадрларнинг маҳоратига боғлиқ. Баъзи сувчилар суғориш технологиясини билишмайди, билишга интилишмайди. Бу—пахта ҳосилдорлигига салбий таъсир қилаётир. Мен сувчи кадрларни аттестациядан ўтказишни таклиф қиламан.

Хуллас, вазият бизлардан бу йил ҳар қачонгидан ҳам омилкорлик билан иш юритиш, бутун билимимиз, маҳоратимизни томчисизарга тенг оби ҳаётни тежаб-тергаб сарфланган ҳолда кўзланган марраларни эгаллашга ҳисса қўшишни талаб қилмоқда. Ҳосил тақдири қўлимизда, азиз ҳамкасблар! Шундай экан ташаббус ва тадбиркорлик кўрсатайлик.

Тўрабой ЖЎРАЕВ,
Андижон область, Ленин районидаги «Коммунизм» колхозининг сувчиси, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени нишондори.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК БАЙРАМИ

СОВЕТ УКРАИНАСИ ПОЙТАХТИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР КУНЛАРИ БОШЛАНДИ

КИЕВ, 2 июль (ЎзТАГ махсус мухбирлари). Бу ерда шу кунга кўпдан буён тайёргарлик кўрилаётган эди. Икки совет халқи дўстлигининг бугун бошланган байрами шарафига қардош республика пойтахти яхшилаб безатилган, унинг кўча ва проспектлари, майдон ва хиёбонлари қизил байроқлар ва транспарантларга бурканди.

Рус, ўзбек ва украин тилларидаги «Украина ССРда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчиларига қардошлик салом!» деган шиор Киевнинг Борисполь аэропорти биносида кўзга ташланади.

СССР, Ўзбекистон ССР ва Украина ССРнинг Давлат байроқлари июль шабадасида ҳилпираб турибди. Украина пойтахтининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективлари вакиллари, фан ва маданият арбоблари бу ерга келдилар. Одамларнинг ҳаммаси байрам кайфиятида. Ўзбекистон ССР делегациясини, шунингдек Ўзбекистон адабиёти ва санъати усталари, бадиий коллективларининг катта бир группасини кутиб олиш учун бу ерга келган кишилар чеҳрасида табассум, қўлларида ранг-баранг гулдасталар.

Махсус рейс билан Тошкентдан келган ҳаво кемаси аэропорт биноси ёнида тўхтайди. Кўркам украинча либосдаги қизлар меҳмонларни пиллапоя ёнида кутиб олиб, уларга чиройли каштагулли сочиқ устига қўйилган нон-тузни тутадилар.

Совет Иттифоқи, Ўзбекистон ССР ва Украина ССР Давлат гимнлари янграйди. Дўстлик митинги бошланади. Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ю. Н. Ельченко микрофон ёнига келади.

— Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъатининг Украинадаги кунлари Октябрь ғояларининг яна бир ёрқин тасдиғи бўлиб қолади, — деди у. — Сизларнинг мўътабар делегациянгизни қувонч билан кутиб оляпмиз ва Улуғ Октябрь туфайли бунёд бўлган кўпмиллатли Ватанимизнинг барча халқларини ягона оилага бирлаштириб турган чуқур қардошлик туйғуларига тўлаб-тошмоқдамиз. Ҳозир Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги арафасида халқларнинг ленинча дўстлиги ҳаётбахшлиги ва енгилмаслиги, унинг бунёдкорона ғайратлари алоҳида куч билан сезилиб турибди.

Буюк совет оиласининг тенг ҳуқуқли икки аъзоси —ўзбек ва украин халқларининг дўстлиги бой тарихга эгадир. Замон синовидан ўтган бу қардошлик қардош республикаларнинг социал, иқтисодий ва маънавий тараққиётини жадаллаштиришда бизга ёрдам беради. Навоий ва Шевченко ижодиёти халқларимизни жондош-қондош қилган, Иван Ле билан Ғафур Ғулом, Микола Бажан билан Абдулла Қаҳҳор, кўпгина ажойиб ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, театр ва кино арбоблари украин ва ўзбек маданиятлари ҳамдўстлигини мустаҳкамлаганлар. Бу ижодий ҳамкорлик бугун алоҳида мазмундор маъно касб этмоқда. Ҳозир ҳаммамиз жамият турмушининг барча соҳаларида қайта қуришни муваффақиятли амалга оширишдек ягона муддао билан яшаб турибмиз. Ҳозирги адабиёт ва санъат кунлари бирлигимизнинг ажойиб байрами бўлиб қолишига, санъат ва меҳнатнинг иттифоқини мустаҳкамлашга, халқларимизнинг маънавий маданиятини ривожлантиришга хизмат қилишига ишончимиз комил.

Митингда сўзга чиққан Ўзбекистон ССР делегациясининг бошлиғи, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов шодиёна, дўстона кутиб олганликлари учун киевликларга самимий миннатдорчилик билдириб, бундай деди:

— Бахт дўстликдан бошланади, деган ўзбек мақоли бор. Коммунистик партия раҳбарлигида зафар қучган, Улуғ Октябрь туфайли юзага келган мустаҳкам ва бузилмас дўстлик қардош совет халқлари бахтига нур сочиб турибди. Куч-қудратимизнинг битмас-туганмас манбаи, барча ютуқларимизнинг асоси, КПСС тарихий XXVII съезди барча режалари турмушга муваффақиятли равишда татбиқ этилишининг, мамлакат социал-иқтисодий тараққиёти жадаллашишининг гарови —ана шу дўстликдадир. Кун сайин иқтисодий, сиёсий ва маданий турмушнинг ҳамма соҳаларидаги шу қардошларча ҳамдўстликнинг янги-янги нишоналари пайдо бўлмоқда. Ўзбекистон адабиёти ва санъатининг бугун Украина ССРда бошланаётган кунлари, — деб таъкидлади у. — миллий маданиятлар ўзаро муқобил ҳаракатининг яна бир далилидир. Биз бу кунларни ўз украин қардошларимиз ҳузуридаги масъулиятли ижодий ҳисобот деб, кўпмиллатли Ватанимиз маданияти чексиз маънавий бойлигини ўзлаштиришда янги марраларга эришишини рағбатлантирувчи омил деб биламиз.

Шу куни Ўзбекистон ССР делегацияси, Ўзбекистон ижодий союзлари ва бадиий коллективларининг намояндалари Украина Компартияси Марказий Комитетида қабул этилди.

Кечқурун Ўзбекистон ССР делегацияси оммавий ахборот воситаларининг ходимлари учун матбуот конференцияси ўтказди. Ташкилот комитетининг раиси, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова, ижодий союзларнинг раҳбарлари журналистлар ҳузурида сўзга чиқдилар. Улар ҳозирги Ўзбекистон қандай вазифаларни ҳал этиб, қандай режалар билан яшаётганини, республика ижтимоий, иқтисодий ва маданий турмушининг барча соҳаларидаги қайта қуриш қандай кетаётганлигини гапириб бердилар, газеталар, журналлар, телевидение ва радиоэшиттириш вакилларининг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтардилар.

Ўзбекистон адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари Украина диёрига қадам қўйган дастлабки дақиқалардан бошлабоқ тиғиз ва хилма-хил программани бажаришга киришдилар.

Эрта-индин концертлар, кўргазмалар ташкил этилади, меҳнат коллективларида учрашувлар, ижодий мунозаралар ўтказилади... Хуллас қизғин ва жозибадор иш кунлари бошланади.

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети еттинчи сессияси қабул қилган қонунлар ва қарорлар

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

Мансабдор шахсларнинг граждалар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисида

СССР гражданлари СССР Конституцияси ва совет қонунлари эълон қилган ҳамда гарантиялаб берган социал-иқтисодий, сиёсий ва шахсий ҳуқуқ ҳамда эркинликларга тўла-тўкис эгадирлар. Шахсни ҳурмат қилиш, гражданлар ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза этиш — барча давлат органлари, жамоат ташкилотлари ва мансабдор шахсларнинг бурчидир.

ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар қонунларида гражданларнинг ўзларига қарашли шахсий, мол-мулк, оилавий, меҳнат, уй-жой ҳамда бошқа ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя этиб, судга мурожаат қилиш ҳуқуқи кўзда тутилган.

Мазкур Қонун мансабдор шахсларнинг гражданлар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартибини белгилаб беради.

1-модда. **Судга шикоят билан мурожаат қилиш ҳуқуқи**

Гражданин агар мансабдор шахснинг хатти-ҳаракатлари ўзининг ҳуқуқларини камситган, деб ҳисобласа, у судга шикоят билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

Мансабдор шахслар ўз номидан ва ўзи вакил бўлган орган номидан якка тартибда амалга оширган хатти-ҳаракатлар хусусида судга шикоят қилиниши мумкин.

2-модда. **Мансабдор шахсларнинг судга шикоят қилишга лойиқ ҳаракатлари**

Мансабдор шахсларнинг қонунни бузиб, ўз ваколатларидан ортиқча тарзда қилган, граждан ҳуқуқини камситувчи хатти-ҳаракатлари натижасида:

граждан қонунда ёки бошқа норматив актда ўзига берилган ҳуқуқни қонунга хилоф равишда тўла ёки қисман амалга ошириш имкониятидан маҳрум этилишига;

гражданга қонунга хилоф равишда қандайдир мажбурият юклатилишига олиб келган хатти-ҳаракатлари киради.

3-модда. **Мазкур қонун чегаралари**

Мансабдор шахсларнинг жиноий-процессуал, граждан процессуал қонунларида, меҳнат можароларини кўриб чиқиш тартиби тўғрисида, кашфиётлар, ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари тўғрисида, маъмурий ҳуқуқ бузишлар, якка тартибдаги меҳнат фаолияти тўғрисидаги қонунларда ҳамда ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг бошқа қонунларида шикоят қилишнинг бошқача тартиби кўзда тутилган ҳаракатлари, шунингдек мамлакат мудофаа қобилияти ва давлат хавфсизлигини таъминлаш билан боғлиқ ҳаракатлар хусусида ушбу Қонунга биноан судга шикоят қилиш мумкин эмас.

4-модда. **Шикоят қилиш**

Граждан мансабдор шахснинг хатти-ҳаракатлари хусусида тобелик тартибида юқори мансабдор шахсга ёки органга шикоят билан мурожаат қилгандан кейингина шикоят судга берилиши мумкин.

Мансабдор шахснинг хатти-ҳаракатлари хусусидаги шикоят граждан, унинг вакили томонидан, шунингдек жамоат ташкилотининг, меҳнат коллективининг ишончли вакили бўлган гражданнинг илтимосига биноан судга берилиши мумкин.

Мансабдор шахснинг хатти-ҳаракатлари хусусидаги шикоят хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят қилинаётган мансабдор шахснинг иш жойидаги район (шаҳар) халқ судига берилади.

5-модда. **Судга шикоят билан мурожаат қилиш муддатлари**

Тобелик тартибидаги юқори мансабдор шахс ёки орган гражданнинг шикоятини қондиришдан бош тортган кундан бошлаб ёки шикоятни кўриб чиқиш учун Қонунда белгилаб қўйилган муддат ўтган кундан бошлаб бир ой муддат ичида шикоят судга берилиши мумкин.

Шикоят қилишнинг белгиланган муддати узрли сабабга кўра ўтказиб юборилган бўлса, суд бу муддатни қайта тиклаши мумкин.

Судьянинг шикоятни қабул қилишни рад этиш тўғрисидаги ажрими устидан рад этиш тўғрисидаги ажрим чиқарилгандан кейин ўн кун давомида юқори суд ташкилотига шикоят қилиш мумкин.

6-модда. **Шикоятни кўриб чиқиш**

Шикоятни граждан суд процесси қоидалари, ушбу Қонунда, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг бошқа қонун актларида белгиланган истисно ва қўшимчалар асосида суд кўриб чиқади ва суд қарори ижро этилади.

Шикоятни суд ўн кун муддат ичида одатда очиқ мажлисда, шикоят қилган граждан ва хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят қилинган мансабдор шахс иштирокида кўриб чиқади.

Агар граждан ёки хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят қилинган мансабдор шахс узрли сабабларга кўра судга келолмаса, иш шикоят қилган гражданнинг вакили ёки мансабдор шахснинг вакили иштирокида кўриб чиқилиши мумкин.

Шикоят қилган граждан ёки хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят қилинган мансабдор шахс узрсиз сабабларга кўра суд мажлисига келмаслиги шикоятни кўриб чиқиш учун тўсқинлик қила олмайди, бироқ суд шикоят қилган граждан ва хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят қилинаётган мансабдор шахснинг қатнашишини мажбурий, деб топиши мумкин.

Судда ишни кўриб чиқиш чоғида жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг вакиллари, шунингдек тобелик тартибида юқори органларнинг мансабдор шахслари ёки уларнинг вакиллари қатнашишлари мумкин.

Суд мансабдор шахснинг шикоят қилинган хатти-ҳаракатларини қонуний, деб топган тобелик тартибидаги юқори мансабдор шахслар ёки органларнинг материалларини ўрганиб чиқиши керак, шунингдек бошқа кишиларнинг изоҳлари тингланиши, зарур ҳужжатлар ва бошқа далиллар ўрганилиши мумкин.

7-модда. **Шикоят юзасидан суд қарори**

Шикоятни кўриб чиқиш натижалари юзасидан суд қарор чиқаради.

Агар суд мансабдор шахснинг шикоят қилинган хатти-ҳаракатларини ноҳақ, деб топса, у шикоятнинг асосли эканлиги ва тегишли мансабдор шахснинг йўл қўйилган граждан ҳуқуқини бузишни бартараф этиш мажбурияти тўғрисида қарор чиқаради.

Агар суд шикоят қилинган хатти-ҳаракатлар Қонунга биноан мансабдор шахс ваколатлари доирасида амалга оширилган ва гражданнинг ҳуқуқи камситилмаган деб топса, суд шикоятни қондиришни рад этиш тўғрисида қарор чиқаради.

Йўл қўйилган Қонун ёки бошқа норматив акт бузилишини бартараф этиш учун шикоят юзасидан суднинг қарори хатти-ҳаракати хусусида шикоят билдирилган мансабдор шахсга ёки тобелик тартибида юқори органга ёхуд мансабдор шахсга юборилади.

Суднинг шикоят юзасидан чиқарган қарорини ижро этишга оид қабул қилинган тадбирлар тўғрисида судга ва гражданга суд қарор чиқарган пайтдан бошлаб бир ой муддатдан кечиктирилмай хабар қилинади. Қарор ижро этилмаган тақдирда суд амалдаги қонунларда кўзда тутилган чораларни кўради.

8-модда. **Суднинг хусусий ажрими**

Агар суд шикоятни кўриб чиқиш чоғида гражданларнинг таклифлари, аризалари ва шикоятларини кўриб чиқишнинг белгиланган тартиби бузилган, сансалорлик, танқидни бўғиш, танқид учун таъқиб этиш, шунингдек қонунчиликнинг бошқа хил бузилишларига йўл қўйилган, деган хулосага келса, суд хусусий ажрим чиқаради ва уни тобелик тартибида юқори мансабдор шахсга ва органга юборади. Мана шу мансабдор шахс ёки орган бир ой муддат ичида хусусий ажрим юзасидан қабул қилинган чоралар тўғрисида судга маълум қилиши шарт.

Агар суд шикоятни кўриб чиқиш чоғида мансабдор ёки бошқа шахс хатти-ҳаракатларида жиноят аломатларини аниқласа, бу ҳақда прокурорга хабар беради ёки жиноий иш қўзғайди.

9-модда. **Суд қарорига протест билдириш**

Шикоят юзасидан суд қарорига шикоят билдирилмайди, бироқ прокурор назорати тортибида протест билдирилиши мумкин.

Протест билдирилиши қарор ижросини тўхтатади.

10-модда. **Туҳмат мақсадида судга шикоят қилганлиги учун гражданнинг жавобгарлиги**

Туҳмат мақсадида гражданин судга шикоят қилганлиги мавжуд амалдаги Қонунга мувофиқ жавобгарликка олиб келади.

11-модда. **Давлат пошлинасидан озод этиш**

Гражданларнинг мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракатлари хусусида судга бериладиган шикояти давлат пошлинаси билан тўланмайди.

12-модда. **Шикоятни кўриб чиқиш билан боғлиқ харажатларни тақсимлаш**

Шикоятни кўриб чиқиш билан боғлиқ харажатларни суд гражданнинг шикоятини қондиришни рад этиш тўғрисида қарор чиқарса, уни граждан зиммасига ёки мансабдор шахснинг хатти-ҳаракатларини ноҳақ деб топса, мансабдор шахс зиммасига юклаши мумкин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1987 йил 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

«МАНСАБДОР ШАХСЛАРНИНГ ГРАЖДАНЛАР ҲУҚУҚЛАРИНИ КАМСИТУВЧИ НОҲАҚ ХАТТИ-ҲАРАКАТЛАРИ ХУСУСИДА СУДГА ШИКОЯТ ҚИЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА»ГИ СССР ҚОНУНИНИ КУЧГА КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

«Мансабдор шахсларнинг гражданлар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисида»ги СССР Қонуни қабул этилиши муносабати билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

1. «Мансабдор шахсларнинг гражданлар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисида»ги СССР Қонуни 1988 йил 1 январидан бошлаб кучга киритилсин.

Ушбу қонунга мувофиқ судга мансабдор шахсларнинг 1987 йил 31 декабридан кейин қилган хатти-ҳаракатлари хусусида шикоят билан мурожаат этилиши мумкин, деб белгилаб қўйилсин.

2. СССР Олий Совети Президиумига ССР Иттифоқи Қонунларини «Мансабдор шахсларнинг гражданлар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисида»ги СССР Қонунига мувофиқ ҳолга келтириш топширилсин.

3. Мансабдор шахсларнинг гражданлар ҳуқуқларини камситувчи ноҳақ хатти-ҳаракатлари хусусида судга шикоят қилиш тартиби тўғрисидаги СССР Қонуни лойиҳасини муҳокама қилиш давомида депутатлар айтган тадбирларни кўриб чиқиш СССР Олий Совети Президиумига ҳамда Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг Қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссияларига топширилсин ҳамда бу ишнинг натижалари тўғрисида СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясида маълумот берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1987 йил 30 июнь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

СССР Олий Совети Президиумининг СССР баъзи қонун актларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг:

«СССРда халқ депутатларининг статуси тўғрисида» «СССР Қонунига қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1986 йил 24 декабрь Фармони;

«СССРда чет эл фирмалари, банклари ва ташкилотлари ваколатхоналарини очишга ҳамда уларнинг фаолияти муддатини узайтиришга рухсат беришга йиғим ҳақида»ги 1987 йил 7 январь Фармони;

«Бўйдоқлар, ёлғиз ва кам болали СССР гражданларига солиқ юзасидан қўшимча имтиёзлар бериш тўғрисида»ги 1987 йил 13 январь Фармони;

«СССР территориясида совет ва чет эл ташкилотлари, фирмалари ва бошқарув органлари иштироки билан қўшма корхоналар, халқаро бирлашмалар ва ташкилотлар тузиш ҳамда уларнинг фаолияти билан боғлиқ масалалар хусусида»ги 1987 йил 13 январь Фармони;

«ССР Иттифоқи Таможня кодексининг айрим моддаларини қўлланиш ҳамда ССР Иттифоқи ташқи савдо халқ комиссариати тўғрисидаги Низом ўз кучини йўқотган, деб ҳисоблаш ҳақида»ги 1987 йил 21 январь Фармони;

«СССР Олий Совети Президиумининг «Кооператив ва жамоат ташкилотларидан даромад солиғи олиш тўғрисида»ги Фармонига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги 1987 йил 16 февраль Фармони;

«СССР Халқ контроли тўғрисида» СССР Қонунининг 30-моддасига ўзгартиш киритиш ҳақида»ги 1987 йил 1 апрель Фармони;

«Гражданларга солиқ солиш масалалари хусусидаги баъзи Қонун актларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1987 йил 23 апрель Фармони;

«Маъмурий ҳуқуқбузарлик учун жавобгарлик тўғрисидаги СССР Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1987 йил 28 май Фармони;

«Самогон тайёрлаш учун жавобгарлик тўғрисида»ги 1987 йил 29 май Фармони;

«СССР Олий Совети Президиумининг «Колхозлардан олинадиган даромад солиғи тўғрисида»ги Фармонига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1987 йил 10 июнь Фармони;

«Балиқ овлаш учун йиғимни бекор қилиш тўғрисида»ги 1987 йил 10 июнь Фармони;

«СССРнинг баъзи Қонун актларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1987 йил 22 июнь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

СССР Олий Совети Президиумининг «СССР Прокуратураси тўғрисида» «СССР Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Фармонини тасдиқлаш тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг «СССР Прокуратураси тўғрисида» СССР Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги 1987 йил 16 июнь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҚОНУНИ

СССР Олий Совети Президиумининг СССР Давлат арбитражи тўғрисида ССР Иттифоқи Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг:

«Давлат арбитражи тўғрисида ССР Иттифоқи Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1987 йил 18 февраль Фармони;

«ССР Иттифоқининг Давлат арбитражи масалаларига оид Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1987 йил 22 июнь Фармонлари тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

СССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Б. Л. Толстыхни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ҳамда СССР Фан ва техника давлат комитетининг раиси этиб тайинлаш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Борис Леонтьевич **Толстых**ни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ҳамда СССР Фан ва техника давлат комитетининг раиси этиб тайинлаш тўғрисидаги 1987 йил 6 февраль Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Д. Т. Язовни СССР мудофаа министри этиб тайинлаш ва ўртоқ С. Л. Соколовни бу вазифадан озод қилиш ҳақидаги Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг:

Армия генерали Дмитрий Тимофеевич **Язов**ни СССР Мудофаа министри этиб тайинлаш тўғрисидаги;

Совет Иттифоқи Маршали Сергей Леонидович Соколовни пенсияга чиққанлиги муносабати билан СССР мудофаа министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1987 йил 30 май Фармонлари тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

СССР Олий Совети Президиумининг СССР Министрлар Совети составига кирувчи айрим кишиларни вазифасидан озод қилиш ва тайинлаш тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг:

Ўртоқ Ефим Павлович **Славский**ни саломатлиги ёмонлашганлиги туфайли пенсияга чиқиши муносабати билан СССР ўрта машинасозлик министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1986 йил 21 ноябрь Фармони;

Ўртоқ Лев Дмитриевич **Рябев**ни СССР ўрта машинасозлик министри этиб тайинлаш тўғрисидаги 1986 йил 21 ноябрь Фармони;

Ўртоқ Григорий Иванович **Вашченко**ни пенсияга чиққанлиги муносабати билан СССР савдо министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1986 йил 26 декабрь Фармони;

Ўртоқ Кондрат Зигмундович **Терех**ни СССР савдо министри этиб тайинлаш тўғрисидаги 1986 йил 26 декабрь Фармони;

Ўртоқ Сергей Петрович **Буренков**ни саломатлиги ёмонлашганлиги туфайли пенсияга чиқиши муносабати билан СССР соғлиқни сақлаш министри вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1986 йил 26 декабрь Фармони;

Ўртоқ Филипп Тимофеевич **Ермаш**ни пенсияга чиққанлиги муносабати билан СССР Кинематография давлат комитети раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1986 йил 26 декабрь Фармони;

Ўртоқ Александр Иванович **Камшалов**ни СССР Кинематография давлат комитетининг раиси этиб тайинлаш тўғрисидаги 1986 йил 26 декабрь Фармони;

Ўртоқ Николай Исаакович **Котляр**ни СССР балиқ хўжалиги министри этиб тайинлаш тўғрисидаги 1987 йил 8 январь Фармони;

Ўртоқ Леонид Максимович **Смагин**ни СССР Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат комитетининг раиси этиб тайинлаш ҳақидаги 1987 йил 30 январь Фармони;

Ўртоқ Евгений Иванович **Чазов**ни СССР соғлиқни сақлаш министри этиб тайинлаш ҳақидаги 1987 йил 17 февраль Фармони;

Ўртоқ Григорий Сергеевич **Золотухин**ни пенсияга чиққанлиги муносабати билан СССР дон маҳсулотлари министри вазифасидан озод қилиш ҳақидаги 1987 йил 6 апрель Фармони;

Ўртоқ Александр Дмитриевич **Будыка**ни СССР дон маҳсулотлари министри этиб тайинлаш ҳақидаги 1987 йил 6 апрель Фармони;

Ўртоқ Борис Павлович **Бугаев**ни бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан СССР граждан авиацияси министри вазифасидан озод қилиш ҳақидаги 1987 йил 4 май Фармони;

Ўртоқ Александр Никитович **Волков**ни СССР граждан авиацияси министри этиб тайинлаш ҳақидаги 1987 йил 4 май Фармони;

Ўртоқ Вячеслав Васильевич **Бахирев**ни пенсияга чиққанлиги муносабати билан СССР машинасозлик министри вазифасидан озод қилиш ҳақидаги 1987 йил 5 июнь Фармони;

Ўртоқ Борис Михайлович **Белоусов**ни СССР машинасозлик министри этиб тайинлаш ҳақидаги 1987 йил 5 июнь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

СССР Олий Совети Президиумининг СССР Халқ контроли комитети составига ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги Фармонларини тасдиқлаш ҳақида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг:

Ўртоқ Алексей Михайлович **Школьников** пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни СССР Халқ контроли комитетининг раиси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги 1987 йил 27 февраль Фармони;

Ўртоқ Сергей Иосифович **Манякин**ни СССР Халқ контроли комитетининг раиси этиб тайинлаш тўғрисидаги 1987 йил 27 февраль Фармони;

Ўртоқ Николай Николаевич **Пономарев** пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни СССР Халқ контроли комитети раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги;

Ўртоқ Анатолий Владимирович **Романцов**ни СССР Халқ контроли комитети раисининг ўринбосари этиб тасдиқлаш тўғрисидаги;

Ўртоқ Владимир Васильевич **Ширяев** пенсияга чиққанлиги муносабати билан уни СССР Халқ контроли комитетининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисидаги;

Москва шаҳар халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ Петр Емельянович **Дикарев**ни СССР Халқ контроли комитетининг аъзоси этиб тасдиқлаш ҳақидаги 1987 йил 1 апрель Фармонлари тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

СССР Олий Советининг Қарори

СССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Н. П. Мальшаковни СССР Давлат бош арбитри этиб тайинлаш тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг ўртоқ Николай Петрович **Мальшаков**ни СССР Давлат бош арбитри этиб тайинлаш тўғрисидаги 1987 йил 23 июнь Фармони тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1987 йил, 30 июнь.

ХАЛҚНИНГ МАЪНАВИЙ БОЙЛИГИНИ КЎПАЙТИРА БОРИБ

Совет маданият фонди ташкил этилганига ярим йилдан сал ошди, аммо ҳозирнинг ўзидаёқ бу ташкилот ишининг дастлабки ижобий натижалари ҳақида гапириш мумкин. Мазкур жамоат ташкилоти правлениесининг 1 июль куни Москвада бўлиб ўтган мажлиси қатнашчилари шу ишни якунладилар.

Мамлакатимиздаги турли ижодий ташкилотларнинг, атоқли жамоат арбобларининг кенг миқёсдаги иштирокига таянувчи фонд халқимизнинг маънавий хазинасини кўпайтиришга, унинг маданий потенциалини оширишга катта ҳисса қўшмоқда.

Совет маданият фонди Президиумининг мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг мактуби ўқиб эшиттирилди:

«Азиз ўртоқлар!

Шу хат билан маълум қиламанки, мен чет элларда нашр этилган китоблар учун олинган гонорар маблағидан совет маданият фонди ҳисобига 50 минг сўм ўтказдим.

Шу маблағдан қаҳрамон Смоленск диёрида Василий Тёркинга қўйиладиган ҳайкал қурилишида фойдаланилишини илтимос қиламан. Бу ҳайкал совет солдатининг Улуғ Ватан урушидаги жасоратини абадийлаштиради ва халқимизнинг машҳур шоирга ва унинг адабий қаҳрамонига астойдил ҳурмати рамзи бўлиб қолади.

Эзгу тилаклар билан М. Горбачев».

Совет маданият фондининг фаолиятига берилган мадад учун мажлис аҳли гулдурос қарсаклар билан самимий миннатдорчилик изҳор этди.

Совет маданият фондининг барча иттифоқдош республикаларда, Ленинград ва Москвада тузилган бўлимлари асосий иш йўналишларини амалга оширишга қўшилдилар. «Хотира», «Пушкин авлодлар қалбида», «Ёшлар ва маданият», «Қайтариб олиш» деб аталган тўртта программа ҳайкаллар қурилишига — Пушкин ёдгорликларини таъмирлашда, шоирнинг номи билан боғлиқ бўлган янги адабий қўриқхоналарни барпо этишда қатнашишга маблағ тўплашни, ёшларни мамлакатнинг маданий турмушига жалб этишни, мамлакатимизнинг маданий бисотини Ватанга қайтариб олишни кўзда тутади.

Фонд ўз ишида ҳаваскорларнинг олижаноб фаолиятига кенг миқёсда таянади. Бироқ деб таъкидланди совет маданият фонди правлениесининг раиси Д. Лихачевнинг докладида, мажлисдаги бошқа қатнашчиларнинг нутқларида, фонднинг активлари ҳозирча секинлик билан таркиб топмоқда. Меҳнат коллективлари билан мустаҳкам ҳамкорлик йўлга қўйилмаган. Тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш, китобхонлар, табиатни муҳофаза қилиш жамиятлари билан ҳали ҳам амалий алоқалар ўрнатилмаган. Фонднинг ишлаб чиқариш базасини барпо этиш муносабати билан кўпгина масалалар пайдо бўлмоқда, шундай базани вужудга келтирмай туриб, бу жамоат ташкилоти ўзини-ўзи маблағ билан таъминлай олмайди.

Совет маданият фонди ўз ишини тадбирларнинг миқдори билан эмас, балки аниқ-равшан жонли ишлар билан намоён этиб, амалий фаолиятни узлуксиз ривожлантирмоқда.

(ТАСС).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИНИ БАЙРАМ ҚИЛИШ КОМИТЕТИ ТУЗИЛДИ

ИСЛОМОБОД. (ТАСС). Карочида Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини байрам қилиш юзасидан Покистон жамоат тайёргарлик комитети тузилганлиги бу ерда эълон қилинди. Комитет составига мамлакатдаги турли тараққийпарвар ташкилотларнинг, шу жумладан, ёшлар ва хотин-қизлар ташкилотларининг, шунингдек, СССР билан дўстлик ва маданий алоқа Покистон жамиятлари иттифоқининг вакиллари, таниқли маданият ва санъат арбоблари, корхоналарнинг эгалари кирди. Комитет Октябрь революцияси санасини байрам қилиш доирасида «Жанубий Осиё халқларининг социал-иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётига Октябрнинг таъсири» мавзуида тантанали йиғилиш ва семинар ўтказишни режалаштирмоқда. Фото ва китоб кўргазмаларини ташкил қилиш, совет кинофильмлари кўригини уюштириш ҳам кўзда тутилмоқда.

ДЎСТЛИК ПОЕЗДИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ БАЁНОТИ

БОНН, 2 июль. (ТАСС). Ҳозирги ва келажак авлод манфаатлари йўлида тинчлик учун ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун, қуролсизланиш борасида, энг аввало, ядровий қуролсизланиш борасида конкрет қадамлар қўйиш учун курашни кучайтириш зарур. Дюссельдорфда эълон қилинган «Ленинград баёноти»даги ана шу талаблар остига Германия Компартияси, Германия Социал-демократик партияси, «Кўкатпарварлар» партияси намояндалари имзо чекдилар. Улар Нева соҳилидаги шаҳарга Германия Компартиясининг дўстлик поездида келишганди.

Совет кишилари тинчликни истаётганларини ва қуролсизланиш сари интилаётганликларини ўз кўзимиз билан кўрдик, дейилади ҳужжатда. СССРнинг инсониятни ядро фалокатидан халос этишга қаратилган тинчлик ташаббуслари ана шу мақсадларга эришиш йўлини очиб беради. Шунинг учун ГФР гражданларининг кўпчилиги сингари дўстлик поезди қатнашчилари ҳам КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев ўртага қўйган қуролсизланиш борасидаги амалий таклифларни қўллаб-қувватламоқдалар.

Бу йил 70 йиллиги нишонланадиган Улуғ Октябрь социалистик революцияси тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди, деб таъкидланади баёнотда. Бу революция халқларга тинч келажак ва тараққиёт йўлини очиб берди. Тинчлик ва кенг халқаро ҳамкорлик шароитидагина порлоқ келажакни яратиш мумкин. Тарих ГФР билан Совет Иттифоқи муносабатлари қанчалик яхшиланса, иккала мамлакат меҳнаткашлари учун шунчалик яхши бўлишини кўрсатмоқда. Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик — тинчлик ишига хизмат қилиши тажрибадан маълум. Бу ҳамкорлик ГФРда иш ўринларини сақлаш имконини ҳам беради, деб қайд этилади «Ленинград баёнотида».

• *Ёшлар ижодидан*

Деҳқон боласи

Бўйчалари гоҳ кўриниб, кўринмайди,
Вой митти-ей, ҳатто кўзга илинмайди,
Тап-туп қилиб босиб келар оёқчасин,
Йўл чарчоғи унга асло билинмайди.
«Салом» дея кулибгина ўтиб кетар,
Хаёлимдан шу дамгина бир сўз ўтар,
Асли ўзи бободеҳқон боласи-да,
Кезиб юрар отасининг даласида.
Сарак-сарак қилиб кетар бошчасини,
Бўлмасмикин ўйнаб юрса тошчасини,
Елкасига осиб олиб нон халтасин,
Олиб борар отасининг нонуштасин.
Шу кунларда отасининг ишлари кўп,
Этигини ечмоққа ҳам фурсати йўқ,
Тонг саҳарлаб, кеч қоралаб юришларин,
Мурғаккина қалби билан тушунар хўп.
«Салом» дея кулибгина ўтиб кетар,
Хаёлимдан шу дамгина бир сўз ўтар,
Асли ўзи бободеҳқон боласи-да,
Кезиб юрар отасининг даласида.

Раҳима БОЙЗОҚОВА.
Жиззах.

•

Бодомлар шохида қовириб бодроқ,
Олмалар баргига ёқиб гулчироқ,
Шотутлар танига солиб қалтироқ,
Боғ ёза бошлайди боғбоннинг шеърин.

Кўксингни тарк этиб кетади юрак
Ҳув қирга осилиб қолса камалак.
Пойингга йиқилиб момогулдирак
Шарт ўқиб ташлайди осмоннинг шеърин.

Ипини узади сим-сим туйғулар.
Тиллоранг қуёшни қучиб йўл-йўла,
Бошлашар жўр бўлиб катта ашула
Ирмоқлар ёд олиб уммоннинг шеърин.

Ҳушингдан оғдирар бу қўшиқ саси.
Борлиғинг забт этар исёнкор фасл.
Баҳор, баҳор эмас — шоирдир асли
Ёзар у бултурги фараҳли шеърин.

Мувашшаҳ

Ловуллаган гулханга термулиб қолди
Баҳор,
Оғир бир хўрсиниқдан қалтираб кетди
тани.
Лолу-ҳайрон қотди, сўнг... Йиғлади
сели-себор,
Адирга тўшаб қўйиб ёнаётган кўрпани.

Холмамат ҲАСАНОВ
Қашқадарё.

Чўпонлар

Олапар ҳуради — чип-чип сукунат,
Теварак сесканиб тушар ўрнидан.
Сурувлар ётади сойликда мудраб,
Кенгликларни яширган туман.
Кекса чол лутфидан юраклар сергак,
Ёш чўпон кулгиси гулхандан баланд.
Ҳис-ҳаяжон тошар давра аҳлида,
Қумғон қайноғидай қайноқдир фурсат.
Оппоқ саҳар саси бўй чўзгач тўлиб,
Қир устида сўзлар узилар гулгун.
Олис хотиротга,
Хаёлга чўмиб
Чўпонлар кўзида ухламади Тун.

Суҳбат

—Бобо, неча ёшга тўлдингиз бу йил!
—Ҳисобга чўтим йўқ, ёшим билмайман.
—Бобо, туғилгансиз нечанчи йилда!
—Инқилобда десам хато қилмайман.

Ўроз ХАЙДАРОВ.
Самарқанд.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНД МЕҲМОНХОНАЛАРИ

Қадимий Самарқанд шаҳрининг маркази — опера ва балет театри яқинидаги майдонга бинокорлар келишди. Улар орадан бир неча кун ўтгач, қурилиш ишларини бошлаб юбориш учун бу ерга келадиган ҳиндистонлик ҳамкасбларини иш билан таъминлайдилар. Ҳиндистонлик қурувчилар Самарқандда 500 ўринли меҳмонхона бунёд этадилар.

СССР Интурист давлат комитети эълон қилган конкурс ғолиби — Бомбейдаги «Ларсен энд Туброу Лимитед» фирмаси пудратчи ташкилот бўлди. Мазкур фирма илгари ишлаб чиқилган ҳажмий планлаштириш ва техник шартларга ғоятда мос келадиган лойиҳани тақдим этди.

Лойиҳа шартлари жуда қатъий шартлар эди, — деди Самарқанд шаҳрининг бош архитектори Н. Содиқов, — Бу шартларни ишлаб чиққан Тошкент экспериментал лойиҳалаш институти (ТАШЭНИИЭП) меҳмонхона комплекси ён-атрофидаги жаҳонга машҳур Регистон ансамбли ва қадимий меъморчиликнинг бошқа ёдгорликлари билан узвий боғланиши зарурлигини назарда тутди. Айни вақтда эски биноларни янги меъморчилик намунаси билан уйғунлаштириш вазифаси қўйилди. Бизнинг назаримизда, ҳиндистонлик архитекторлар ғоят муваффақиятли ечимни топганлар. Улар бунёд этадиган меҳмонхона биноси шаҳарга ҳусн бағишлайди.

Самарқанднинг бу олтинчи меҳмонхонаси ички ҳовлилари бўлган бир нечта пастроқ корпуслардан (уч қаватдан беш қаватгача) ташкил топади. Қурилиш учун асосий материаллар Ҳиндистондан келтирилади, у ердан инженерлар ва ишчилар ҳам келишади. Шаҳар ижроия комитети улар учун шинам квартиралар ажратди. Ҳиндистонлик қурувчилар Самарқандда 36 ой — объект фойдаланишга топширилгунга қадар яшайдилар. Совет томони коммуникациялар ётқизиш, электр ускуналар, автомат-телефон станциялари ва бошқа мураккаб техникани монтаж қилиш ишларини бажаради.

ТАШЭНИИЭП институтидан хабар беришларича ҳиндистонлик қурувчилар бир вақтнинг ўзида Бухорода ҳам шундай меҳмонхона қурадилар.

• *Элга хизмат—олий ҳиммат*

БУРЧ ДАЪВАТИ

Октябрь районидаги 22-поликлиникадамиз. «Врач Ҳ. Б. Ериева» деб ёзилган эшик ёнида беш-олти бемор навбат кутиб ўтиришарди. Шу пайт эшик очилиб, ичкаридан ўрта ёшлардаги йигит чиқиб келди. Юзида табассум. Кўриниб турибдики, врач хизматидан мамнун. Уни саволга тутдим:

— Врач Ериевада кўпдан бери даволанасизми?

— Ҳа, мен сурункали ошқозон-ичак касаллигига чалинганман. Шу ерда ҳисобда тураман, — деди Раҳимжон Одилов.

— Дори-дармон, даволанишларга қийналмайсизми?

— Йўқ. Мени ҳаргал кўклам ва куз ойларида поликлиникага чақириб даволашади. Шунинг учун анчадан бери ошқозон-ичак касаллигим безовта қилмаяпти. Опанинг қабулида бўлган кишининг ярим касали енгиллашади.

Йигитнинг врачга бўлган ҳурмати, ишончи кўзларидан сезилиб турарди.

Навбат кутиб ўтирган аёл ўзини Мунира Солихўжаева деб таништирди.

— Қон босими касаллиги билан тез-тез врачга мурожаат қилиб тураман. Айниқса, тобинг бўлмаганда бир оғиз ширин сўз ҳам дардингга даво бўлади. Хадича Бекмирзаевнанинг мулойим, ширинсўз, билимдонлиги, ўз касбини севиши менга жуда ёқади.

Дўстимиз, қўшнимиз, узоқ-яқин ёру-биродарларимизни кўрганда аввало саломлашиб, соғлиғини сўраймиз. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки инсон учун саломатликдан ортиқ бахт бўлмаса керак. Киши саломат бўлсагина ҳаёт унга гўзал кўринади. Гарчи шундай экан, саломатлигимизни сақлаш биринчи галдаги вазифа ҳисобланади. Бу, албатта, ўзимизга боғлиқ. Ҳар қандай касалликнинг олди олинса, тезда шифо топади. Агар инсон бепарво бўлиб, касални газак олдириб юборса, уни даволаш анча қийин бўлади. Ўшанда биз шифокорга илтижо қиламиз. Бутун умидимиз мана шу оқ халатли кишилардан бўлади.

— Ўн икки ёшимда қаттиқ оғриб, касалхонага тушдим, — деди. Х. Ериева, — Палата врачимиз Ирина Соколова эди. Докторнинг барча хатти-ҳаракатлари, беморга нисбатан эътибори, айниқса, ширинсўзлиги менга жуда ёқиб қолди. Тезда тузалиб, касалхонадан кетганимдан сўнг ҳам Ирина Соколова ҳақида ўйлардим. Мен ҳам худди шу кишидай доктор бўлишни орзу қилдим. Мактабни битириб медицина билим юртига ўқишга кириб, сўнг бир неча йил ҳамшира бўлиб ишладим. Врач бўлиш орзуси мени Тошкент Давлат медицина институтига етаклади. Бу даргоҳда жуда кўп ўқитувчилардан билим олдим. Т. Каримов, К. Усмонхўжаев, Н. Аҳмедов, Н. Мажидов, Ғ. Мажидов каби таниқли олимларнинг лекциялари, ўгитлари ҳамон ёдимда.

Инсон бир нарсага астойдил интилса, албатта эришади. Бунинг учун сабр-тоқат, бардош керак. Тинимсиз изланиш лозим. Медицина фани кун сайин тараққий этиб, ривожланмоқдаки, бу ҳар бир врач тиббиёт оламидаги янгиликлардан доимо воқиф бўлишини тақозо этади.

1979 йили институтни муваффақиятли тугатган Хадича Ериева дастлаб Янгийўл шаҳридаги 1-болалар поликлиникасида участка врачи бўлиб ишлади.

— Участка врачининг иши масъулиятли, — дейди суҳбат чоғида Хадича опа. — Ҳар хил характердаги кишилар билан мулоқотда бўлишга тўғри келади. Одатда хаста кишилар анча инжиқ бўлишади. Шунинг учун врач аввало беморларнинг руҳий ҳолатини кўтаришга эътибор бериши лозим. Касалликнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш жуда муҳимдир. Чунки айрим беморлар бўладики, улар ўз иш шароитларини ўзгартирмасалар, касаллик зўрайиб кетиши мумкин. Шунинг учун бемор ишлайдиган коллектив маъмуриятига уни енгил ишга ўтказиш ҳақида илтимоснома юборилади. Баъзи касалликнинг олдини олиш мақсадида маҳаллаларда тез-тез суҳбатлар ўтказамиз. Касалликни даволаш усуллари ҳақида кўрсатма, маслаҳатлар берамиз. Шу сабабли ҳозир юқумли касалликлар билан оғриган беморлар кескин камайди.

Шифокорлик фидойиликни талаб этади. Партия бизга энг катта бойликни — совет кишилари соғлиғини асрашни топшириб қўйибди. Инсон умрига умр қўшиш, соғлиғини муҳофаза қилиш масъулиятини чуқур тушунган, уни юракдан ҳис қила олганларгина шифокор деган шарафли номни оқлайди.

Баъзан врачлик дипломи бўла туриб касбига меҳри йўқ, таъмагир, лоқайд одамлар борлиги мени қаттиқ изтиробга солади. Шундай «врач»ларни кўрганимда қалбимда қаттиқ тўғён сезаман. Менимча лоқайд врач жиноятчи. Ундайларга орамизда ўрин бўлмаслиги керак.

Шифокорнинг кўнгли — ҳамиша покиза, инсонга нисбатан меҳру муҳаббатга тўла бўлиши керак. Ана ўшанда беморлар бизга ишонади.

Ҳа ишонч бор жойда эса дард чекинади.

М. ОБИДОВА,
Тошкент шаҳри.

ЎҚИТУВЧИ КУТУБХОНАСИ

Хўжаобод районидаги Ибн Сино номли 6-ўрта мактабнинг тил ва адабиёт ўқитувчиси Дадажон Аҳмадалиевнинг жамоатчилик асосида ишловчи кутубхонасида китобларнинг умумий сони олти мингдан ошади. Унда К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Лениннинг асарлари, жаҳон ва совет адабиёти машҳур намояндаларининг китоблари бор.

Кутубхонада ўзбек совет адабиёти ривожига катта ҳисса қўшган забардаст адиблар қаторида навқирон шоир ва ёзувчиларнинг асарларига ҳам кенг ўрин берилган. Ўқитувчилар, мактаб ўқувчилари, колхозчилар кутубхонанинг доимий аъзоларидир.

Т. ШЕРМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
даволаш ва педиатрия факультетларига
КУНДУЗГИ ЎҚИШГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 6 йил.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИГА ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ТОПШИРИЛАДИ:

ариза, (белгиланган намуна бланкасига факультетни кўрсатган ҳолда институт ректори номига ёзилади), ўрта маълумот тўғрисида ҳужжат (асли), охирги иш ёки ўқиш жойидан олий ўқув юртига кириш учун характеристика, меҳнат дафтарчаси ёки колхозчи меҳнат дафтарчасидан кўчирма (маъмурият тасдиқлаган), медицина справкаси (086 (У-форма), 3х4 см ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

ПАСПОРТ ВА ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА МУНОСАБАТИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲУЖЖАТ ШАХСАН КЎРСАТИЛАДИ.

АРИЗАЛАР 5 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Институтга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширишади: биология (оғзаки), химия (оғзаки), рус тили ва адабиётидан (диктант ёки иншо).

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан ёки ўрта махсус медицина билим юртларини «аъло» диплом билан битирганлар химия фани бўйича имтиҳон топширишади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 6 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА.

Студентлар сафига қабул қилиш охирги потокда кириш имтиҳонлари тугаганидан сўнг 2-3 кун ичида ўтказилади.

Ҳужжатлар топшириш учун адрес: 703000, Самарқанд шаҳри, Коммунистик кўчаси, 35-уй, қабул комиссияси.

СССР Давлат агросаноат комитети
БУТУНИТТИФОҚ ҒЎЗА СЕЛЕКЦИЯСИ ВА УРУҒЧИЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифага
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир (фан доктори ёки кандидати): ўрта толали (IV тип тола) ғўза навларининг интенсив сортлари селекцияси лабораторияси.

Конкурс муддати — 26 июлгача.

Ҳужжатлар юбориш учун адрес: 702147, Тошкент области, Оржоникидзе район, «Салор» алоқа бўлими, Ленин кўчаси.

ОМОНАТ ДАФТАРЧАСИ ИШОНЧЛИ ЁРДАМЧИНГИЗ

ОМОНАТ ДАФТАРЧАСИ СИЗГА ШАХСИЙ БЮДЖЕТИНГИЗНИ ЯНАДА ТЎҒРИ ЮРИТИШ ВА МУНТАЗАМ ВЗНОС ТЎЛАШ ЙЎЛИ БИЛАН ЎЗ МОДДИЙ ВА МАДАНИЙ ЭҲТИЁЖЛАРИНГИЗНИ ҚОНДИРИШ УЧУН ЗАРУР МАБЛАҒЛАР ТЎПЛАШГА ЁРДАМЛАШАДИ.

Агар сиз омонат дафтарчасига эга бўлмасангиз ўзингизга қулай омонат кассасига кириб шахсий счёт очишингизни маслаҳат берамиз. Омонат касса ходимлари сизга омонат қўйишнинг энг қулай турини танлашда ёрдам беришади, омонатчиларнинг ҳуқуқлари билан таништиришади. Дастлабки маблағ қўйишнинг энг оз миқдори 5 сўм, кейинги взносларга ҳеч қандай чеклаш бўлмайди.

Омонат кассасига қўйилган маблағлар бўйича омонатчига ўша маблағнинг даромади процентлар ёки ютуқлар сифатида тўлаб борилади.

Совет давлати омонат кассага қўйилган маблағларнинг сир сақланишига кафолат беради, уларнинг сақланиши ва омонатчининг дастлабки талабига кўра қайтариб берилишини таъминлайди.

Омонат кассаларнинг омонатчиси бўлишга катталар қатори балоғатга етмаганлар ҳам эришиши мумкин. Бир пайтнинг ўзида бир неча омонат кассага пул қўйиш ёки биргина омонат кассада бир нечта счетга пул қўйиш мумкин.

• *Гиёҳвандлик—жирканч иллат*

ҲАМЖИҲАТЛИК БЎЛГАНДАГИНА...

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозда 132 квадрат метр майдонда кўкноризор борлиги аниқланди. Шу колхознинг собиқ аъзоси, пенсионер Дисалкибой Сиримовга қарашли экан у. «Мен шифо учун кўкноридан фойдаланаман», — деб алдамоқчи бўлди у. Аммо бу билан у ҳеч кимни лақиллата олмайди. Бундай заҳарли ўсимликлар экилган майдонлар областнинг бошқа хўжаликларида ҳам топилди. Республикада ўтказилаётган «Қора дори» операцияси натижасида яширинча экилаётган кўкнорилар бирин-кетин очилмоқда.

Ҳаётнинг ўзи гиёҳвандликка қарши курашни кучайтиришни талаб қилмоқда. Чунки, наркотик моддалар кўплаб одамларга, шу жумладан, қора дориларни истеъмол қилишга тез ўрганувчи ёшларга битмас-туганмас кулфат келтирмоқда.

Шу сабабли Тошкент область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси область комсомол комитети, соғлиқни сақлаш органлари, агросаноат комитети бўлинмалари, бошқа манфаатдор идоралар, муассасалар ва ташкилотлар билан ҳамкорликда бундай оғуни етиштириш, кўпайтириш ва истеъмол қилинишига қарши курашиш учун истиқболли комплекс планни ишлаб чиқди. Улар ихтиёрига вертолётлар, мукаммал бошқа техника воситалари бериб қўйилган.

Ана шу планни рўёбга чиқариш мобайнида наркотик моддалари бор жуда кўплаб миқдорда экинзорлар аниқланди. Уларнинг ҳаммаси йўқ қилиб ташланди. Ҳар бир ҳолатда жиноий иш қўзғатилди. Наркотик моддаларни сотиш ва истеъмол қилиш билан шуғулланувчи шахсларга нисбатан чора-тадбирлар кўрилди. Шунинг натижасида наркотик моддали экинзорлар ўтган йилдагига нисбатан анча қисқарди.

Хўш, бу социал иллатдан тўла-тўкис халос бўлиш учун ҳамма иш қилиняптими? Афсуски, ҳозирча жойларда бу иллатга қарши курашишда профилактик ишларга етарли эътибор берилмаяпти. Аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари суст олиб борилмоқда. Кўпинча қишлоқ ва посёлка Советлари, маҳалла комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, кўпгина меҳнат коллективлари, жамоат ташкилотлари амалда бу ишдан четда қолмоқдалар.

Маълумки, кўкнори етиштириш билан шуғулланувчи шахслар ҳисобга олинган эмас. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари аралашмагунча уларга нисбатан ҳеч қандай таъсир кўрсатувчи иш олиб борилмаяпти. Агар огоҳлантирувчи тадбирларни амалга ошириш яхши йўлга қўйилганда эди, бу кишиларнинг кўпини жиноий жавобгарликка тортилишдан олиб қолса бўларди.

Ҳозир вазифа шундан иборатки, гиёҳвандликка қарши курашни янада кучайтириш, бу борада сиёсий-тарбиявий ишларнинг, пропаганда, оммавий ахборот воситаларининг барча шакл ва усулларидан фаол фойдаланиш даркор. Тажриба меҳнат коллективларида, ўқув юртларида, аҳоли истиқомат жойларида наркотик моддаларни истеъмол қилиш қанчалик катта зиён келтиришини кенг тушунтириш муҳим аҳамият касб этаётганлигини кўрсатмоқда. Ўзгалар бахтсизлиги ҳисобига бойлик орттираётган шахсларга нисбатан шафқатсизлик билан кураш олиб бориш ва бунда ҳамма бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилиши лозим.

Суратларда: 1. Область ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бўлимининг оператив вакили, милиция майори Абдураҳмон Тешабоев вертолётчилар билан алоқа боғламоқда. 2. Участка инспектори, милиция лейтенанти Оллоберди Худойбердиев (чапда) ва эксперт-криминалист, милиция капитани Камол Отамқулов. 3. Гиёҳвандлардан тортиб олинган оғулар.

Р. Нуриддинов фотолари. (ЎзТАГ).

• *Спорт*

ШАХМАТ:
ХАЛҚАРО МУСОБАҚАДА

Жаҳон собиқ чемпиони Анатолий Карпов Испаниянинг Бильбао шаҳрида ўтказилган халқаро турнирда муваффақиятли дона сурди. У 9 имкониятдан 7 очко тўплаб, халқаро турнир ғолиби бўлди. Швеция гроссмейстери У. Андерссон 6.5 очко билан иккинчи ўринни олди. Жаҳон чемпиони М. Чибурданидзе 5,5 та очко билан учинчи бўлди.

ЧИМ ХОККЕЙ:
ЯКУНЛОВЧИ УЧРАШУВЛАР

Аёллар олий лига командалари ўртасида учинчи тур учрашувларидан кейин мамлакат чемпионатининг дастлабки даврасига якун ясалди. Сўнгги учрашувларни Москвада ўтказган Тошкент областининг «Политотдел» командаси пойтахт области спартакчилари билан баҳсда (0:1) имкониятни бой берди. Гродно шаҳрида Тирасполнинг «Текстильщик» коллективи билан куч синашган «Андижанка» қизлари учрашувида ҳисоб очилмади.

БОКС:
ЎРИНБОСАРЛАР КЎРИНДИ

Ленинградда ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақаси ўзига хос резервлар кўригига айланди. Бу ерда асосан 19-22 ёшли боксчилар рингга кўтарилишди. Ёшларнинг баҳслари мутахассисларда яхши таассурот қолдирди. Вазнларга кўра ғолиблик супасига кўтарилганлар орасида тошкентлик А. Григорян ҳам бор эди.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Светлана Николаевна Мельченко бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан уни Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзоси вазифасидан озод этди.

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги
РЕСПУБЛИКА РАҲБАР ХОДИМЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
ВАКАНТ ВАЗИФАГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: совет давлат қурилиши ва ҳуқуқ кафедраси.

Конкурс муддати — 7 июлгача.

Институт адреси: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарское шоссеси, 75-уй. Телефон — 67-67-80

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги
ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
архитектура факультетига
архитектура мутахассислиги бўйича ўқишга
20 июлгача
ҲУЖЖАТ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқишга **кириш имтиҳонлари 1987 йил 21 июлдан** бошланади.

Адрес: 700029, Тошкент шаҳри, 29-алоқа бўлими, Ўзбекистон проспекти, 15-уй. Телефон 33-17-66.

ЦИРК
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Варшава» циркининг хайрлашув гастроллари (18, 20.30).

Ўзбекистон ССР Давлат Агросаноат комитети коллективи чорвачилик маҳсулотларини етиштириш бошқармасининг бошлиғи Б. Саитқуловга онаси

Майрам ЯВКАШТИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат медицина институти иккинчи даволаш факультетининг 3-ички касалликлар кафедраси коллективи кафедра ассистенти Р. С. Сувоновга отаси

Сувон БЕКМУРОДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи ва Бадиий фонди СССР Рассомлар союзи ва Бадиий фондининг аъзоси Х. Раҳмоновга укаси

Асад РАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

• *Тингланг, томоша қилинг*

3 июль, жума

Телевидение

МТ-I. 8.00 — Зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Мультфильмлар. 9.45 Сергей Есенин юртининг қўшиқлари. 10.30 — Ҳужжатли фильм. 11.30 ва 16.30 — Янгиликлар 16.45 — Болалар рақсга тушади. 17.00 XXI асрга экспедиция. 18.00 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — В. Маяковский лирикаси 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — Совет—Ҳиндистон фестивалининг очилиши муносабати билан ўтказиладиган тантанали маросим ҳақида Кремлдан репортаж. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 20.55 — «Утсав» ҳинд миллий театрлашган байрамининг очилишидан репортаж. 21.30 — Время. 22.00 — «Юрмала—87».

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Халқ куйлари. 9.35 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Асли болаликдан. 11.00 — «Енгиб ўтиш». Бадиий фильм. 12.00 — Шахмат мактаби. 12.50—Инглиз тили. 13.20 — «Омон бўлсак, кўрамиз». Бадиий фильм. 14.35 — Қишлоқ янгиликлари. 15.35 — Янгиликлар. 15.45 — Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқаро конкурслар лауреатлари ижро этади. 19.00 — Сизни киноартистлар клуби «Автограф» таклиф этади. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Бизнинг уй. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Минск). 23.45 — Теннис. Халқаро турнир. 00.45 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.10 — Ритмик гимнастика. 7.30 — Салом кичкинтойлар! 7.40 — Ёшлик. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Тонгги таронлар. 8.30 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Биология. 18.15 — Бахтли болалик. 19.00 — Кўнглимни қўшиқ билан чароғон эт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Интенсивлаш — беш йиллик шиори. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Созимиз — овозимиз. 21.30 — Время. 22.00 — Қишлоқ ҳаёти. 22.30 — «Канадалик киши» Бадиий фильм. 24.00 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II. 19.35 — «Карнавал». Музикали фильм. 20.05 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Оперетта шинавандаларига. 21.00 — Беш йиллик: ишлар ва одамлар. 21.30 — Время. **Душанба.** 22.00 — «Негатив». Танқидий телекўрсатув. 22.30 — «Дадиллик учун юз грамм». Бадиий фильм. 23.45 — Шу куннинг янгиликлари.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Болалар учун қўшиқлар. 11.15 — Юность. 12.10 — Ўзбекистон бинокори. 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — Э. Хиль ижросида совет авторларининг қўшиқлари. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Ёшлар ижоди». 16.00 — «Дўстларимиз овози». 18.15 — Социалистик турмуш тарзи. 18.30 — Музикали драмалардан парчалар. 19.30 — СССРда Ҳиндистон фестивалининг тантанали очилиши. 20.30 — Ҳиндистон ва мамлакатимиз халқларининг тароналари. 21.00 — «Халқаро аҳвол: саволлар на жавоблар». 22.40 — «Бугун радиотеатрда». 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.